

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2021. augusztus 31.

TARTALOM

NEVELÉSI PROGRAM

A PEDAGÓGIAI PROGRAMRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK	4
1. BEVEZETŐ	5
1.1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI	6
1.2. A MI ISKOLÁNK	6
1.3. AZ ISKOLA TANULÓI, SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI	6
2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	7
2.1. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	7
2.2. A KÖZNEVELÉS FELADATA ÉS ÉRTÉKEI	8
2.2.1. FEJLESZTÉSI TERÜLETEK – NEVELÉSI CÉLOK	9
2.2.2. EGYSÉGESSÉG ÉS DIFFERENCIÁLÁS, MÓDSZERTANI ALAPELVEK	10
2.3. HOSSZÚ ÉS KÖZÉPTÁVÚ CÉLJAINK	12
2.3.1. HOSSZÚ TÁVÚ CÉLJAINK	12
2.3.2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLJAINK	13
2.4. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK ELJÁRÁSAI, ESZKÖZEI ÉS SAJÁTOSÁGAI	14
3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	17
4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	18
4.1. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FŐBB CÉLKITŰZÉSEI	18
4.2. AZ EGÉSZSÉGKULTURÁLTSÁG ÖSSZETEVŐI	18
4.3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK, ELVÁRÁSOK	19
4.4. A PEDAGÓGUS SZEREPE AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSBEN	23
4.5. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	24
5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	25
5.1. A TANÍTÁSI ÓRÁKON MEGVALÓSÍTHATÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATOK	26
5.2. AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAI	26
5.3. A DIÁKÖNKORMÁNYZATI MUNKA KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAI	27
5.4. A SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI	27
5.5. NEVELŐTESTÜLETI KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SZÍNTEREI	27
5.6. SZÜLŐI SZERVEZETEK	28
6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	28
7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	30
7.1. EGYSÉGES ALAPELVEK	30
7.2. A DIFFERENCIÁLÓ PEDAGÓGIAI MUNKÁT MEGHATÁROZÓ KERETEK	31
7.3. EGYSÉGES CÉLOK	31
7.4. SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK	31
7.5. FOLYAMATTERV	33
7.6. A SPECIÁLIS FELADATELLÁTÁSBÓL ADÓDÓ ELVÁRÁSOK	33
7.7. SPECIÁLIS FELADATOK	34
7.7.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁLT OKTATÁSA	34
7.7.2. BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓK ELLÁTÁSA	36
7.7.3. KIEMELTEN TEHETSÉGES TANULÓK	38
7.7.4. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK, FELADATOK	42
8. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	44

9. A SZÜLŐ, TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	45
10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	49
10.1. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK	49
10.2. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB ALAPELVEI	49
10.3. AZ EGYES VIZSGATÁRGYAK RÉSZEL, KÖVETELMÉNYEI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDJE	52
10.4. A SZÁMONKÉRÉS FORMÁJA	52
10.5. A VIZSGA ÉRTÉKELÉSE	54
10.6. AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE	54
10.7. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	54
11. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	54
11.1. FELVÉTEL AZ ISKOLA ELSŐ ÉVFOLYAMÁRA	54
11.2. BELÉPÉS FELSŐBB ÉVFOLYAMOKRA	55

A pedagógiai programra vonatkozó jogszabályi előírások

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései, valamint ennek módosításaként megjelenő 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet

„A madarak közül a sas kiválóan repül, a rigó gyönyörűen énekel, a pulykának meg sok húsa van.

Az oktatásnak a sas túl gyors, a rigó túl zajos, a pulyka meg egyszerűen nem fér be az iskolapadba.

Az oktatásnak tyúkok kellene. Igaz, hogy csak repdesnek, a hangjuk alig okoz örömet, és húsup sem olyan sok, de legalább egyformák és egyszerűen kezelhetők.

Az oktatásnak nyitottnak kell lennie az egyénre szabott programokra ahhoz, hogy elviselje, sőt segítse a sasokat, a rigókat és a pulykákat is.”

(Csermely Péter)

1. Bevezető

Intézményünk nyolc évfolyamos általános iskola, a békásmegyeri hegyek lábánál, Csillaghegy határában található.

Iskolánkat a nyugodt, elfogadó, aktív munkára serkentő légkör jellemzi. Igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a gyerekek szívesen járjanak iskolába, biztonságban érezzék magukat nálunk, elsajátítsák a megfelelő ismereteket, készségeket, fontos legyen számukra a tanulás, a tudás öröme. Kiemelt feladatunk alsó tagozaton az alapkészségek minél hatékonyabb fejlesztése a fokozatosság és a játékos gyermekkor megőrzésével. Felső tagozaton kiemelt feladatunk, hogy tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességeiknek és tehetségüknek megfelelően - felkészítsük a továbbtanulásra. Különösen fontos a tanulóhoz való pozitív hozzáállás, a helyes tanulási szokások, az elmélyült, minőségre törekvő tanulási morál kialakítása. A tanítási órán való differenciált fejlesztéssel különös figyelmet fordítunk a hátránykompenzálásra, a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyerekek a szabadidőjüket -mind a napköziben, mind a szakkörökön - a lehető leghasznosabban töltsék. Széleskörű szakköri kínálatból választhatnak diákjaink.

Iskolánk Ökoiskola, Kiváló Akkreditált Tehetségpont, az Oktatási Hivatal Bázisintézménye. Kiemelten kezeljük a tehetséggondozást és a hátránykompenzálást, fontos számunkra az egészséges életmód, az ökoszemlélet, a környezettudatosság és a fenntarthatóság.

Intézményünk egyedi sajátossága: a komplex tehetséggondozás és felzárkóztatás.

Az általános alapok fejlesztésén túl fontosnak tartjuk a tehetséges tanulók felismerését, fejlődésük elősegítését, támogatását, tehetséggondozó foglalkozások tartását.

Az intézményben folyó integrált fejlesztés lehetőséget ad a hagyományos nevelési-oktatási keretek áttörésére. Az inkluzív szemlélet segíti a különleges bánásmódot igénylő tanulók együttnevelését, a lemaradó, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók eredményes felzárkózását.

Integráló intézményként az alapító okiratunkban meghatározottak szerint kiemelt feladatunknak tekintjük a fejlesztést, a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevételét, egyéni képességeikhez igazodó legeredményesebb fejlődésük elősegítését.

Esélyt, lehetőséget teremtünk arra, hogy mindenki a tehetségének, képességeinek megfelelő ismeretek, készségek birtokába jusson, ezzel segítve a tanulók pályaválasztását, továbbtanulását.

1.1. Az intézmény adatai

Az alapítás éve: 1980. február 4.

Az intézmény neve: Budapest III. Kerületi Bárczi Géza Általános Iskola

Az intézmény címe: 1039 Budapest, Bárczi Géza u. 2.

Az iskola fenntartója: Észak-Budapesti Tankerületi Központ

1.2. A mi iskolánk olyan, ahol

- a tanuló jól érzi magát, örömmel, szívesen tanul,
- ahol a gyermek alkotó részese a tanulás- tanítás folyamatának,
- a pedagógus segítőként áll a tanuló mellett, a tanuló aktív tevékenysége áll a tanulás középpontjában
- a pedagógusok korszerű módszerekkel segítik a tanulói aktivitást,
- sokszínűség jellemzi az órai tevékenységet és a tanórán kívüli idő szervezését,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók sikeres együttnevelésére törekszünk
- az egyenlő bánásmódra törekednek a pedagógusok
- a pedagógusok nyitottak, empatikusak, vállalkozó szelleműek, szakmailag felkészültek,
- a működés demokratikus, a személyiség tiszteletén alapul,
- a nevelőtestületet nyitottság, rugalmasság és együttműködés jellemzi.

1.3. Az iskola tanulói, személyi és tárgyi feltételei

Az iskola tanulói

Iskolánkba körzetes és körzeten kívüli tanulók egyaránt járnak.

A tanuló létszám alakulása az elmúlt tanévekben 530 - 540 fő között mozgott.

Az iskolánk ebben a tanévben 25 osztállyal, 18 napközis csoporttal és 1 tanulószobai csoporttal működik.

Személyi feltételek

Iskolánk a nevelő-oktató munkát 62 fő pedagógussal végzi. A nevelőtestületünk szakmailag jól képzett, munkájuk iránt elkötelezett pedagógusokból áll. Igénylik a folyamatos továbbképzést, megújulást. A szakos ellátottság teljes. Üres álláshelyünk nincs.

Tanítók száma:	26
Fejlesztő pedagógusok:	6
Tanári végzettségűek száma:	28
Könyvtáros:	1
Iskolapszichológus	1

A nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak:	7 fő
Technikai alkalmazottak:	5 fő

Tárgyi feltételek

Iskolánk épületének állaga elfogadható. Az iskolaudvar és az sportpálya teljesen felújított, modern, játékra , pihenésre és sportolásra alkalmas. A tetőszerkezet egy része felújításra szorul, a nyílászárók cseréje folyamatos. A tantermek berendezése és burkolata, valamint a folyosók és lépcsőházak burkolatának cseréje az elmúlt időszakban a legszükségesebb helyeken megtörtént. A vizes blokkok folyamatosan kerülnek felújításra.

Oktatási helyiségek száma:		46
- ebből	osztályterem:	25
	számítástechnika terem:	2
	idegen nyelvi terem:	3
	technika szaktanterem:	1
	életmód szaktanterem:	1
	természettudományi szaktanterem:	2
	fejlesztő, logopédia terem:	8
	ének szaktanterem:	1
	rajz szaktanterem	1
	matematika szaktanterem:	1
	magyar szaktanterem	1
Tanári munkaszoba, szertár:		10
Ebédülő:		2
Könyvtári olvasóterem:		1
Tornaterem:		1
Tornaszoba:		1

Udvarunkon külön sportpálya és műfüves pálya is biztosítja a tanulók sportolási lehetőségét.

Könyvtárunkban 10 000 fölötti a könyvtári egységek száma. Mivel könyvtári olvasóteremmel is rendelkezünk, így lehetőséget tudunk biztosítani a tanulóknak a tanórán kívüli hasznos időtöltésre. Az olvasóteremben interaktív tábla áll a diákok számára a tananyag elsajátításához.

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1. Pedagógiai alapelveink

Nevelő-oktató munkánk egészét a tudás, az igazságosság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A tanulási folyamatok középpontjában a tanuló és az ő tanulási eredményessége áll.

A legfontosabb alapelveink:

- a) **Tanuló- és tanulásközpontúság** – az iskolai nevelő-oktató munka középpontjában a tanuló és az ő tanulási folyamata áll. Az iskolának mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a tanulók sikeresen és eredményesen végezzék tanulmányaikat.
- b) **A komplexitás elve** – a nevelés – oktatás során figyelembe kell vennünk, hogy a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és szociológiai, társadalmi törvényszerűségek folyamatosan és együttesen hatnak, s ezeket összehangolva rugalmasan kell reagálnunk, a változásokhoz megfelelően alkalmazkodnunk.
- c) **Egyénre szabott tanulási lehetőségek** - a tanulók tanulási folyamatát leghatékonyabban az egyéni tanulói utak biztosítása tudja támogatni. A különböző képességű tanulóknak, az egyéni bánásmódot igénylőknek biztosítani kell az egyénre szabott tanulási lehetőségeket: hátránykompenzációval, tehetséggondozással, egyéni és kiscsoportos fejlesztésekkel, differenciálással, speciális tanulásszervezéssel, ill. szakemberek bevonásával.
- d) **A pedagógus szerepe** – az egyenrangúság elvével összhangban az új típusú tanári attitűddel rendelkező pedagógusnak fontos szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának megteremtésében, a tanulói tevékenységek megszervezésében, a tanulási folyamatok támogatásában.
- e) **Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve** – a tanulók fejlődését mindenkor a maga fejlődési fokához mérten kell biztosítani és *értékelni*.
- f) **Élményközpontúság elve** – a nevelés-oktatás folyamatában lehetőséget kell teremteni a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására és felhasználására. Élményként és örömként kell megélni a tanulást, a tapasztalatok beépítését a tanulási folyamatba. Ezt segíti a pozitív megerősítés, a fejlesztő értékelés.
- g) **A bizalom elve** – bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.
- h) **Rugalmasság és differenciálás elve** – a tanulók igényeihez, egyéni sajátosságaihoz való alkalmazkodás a tanítási módszerekben, munkaformában, tananyagban, értékelésben.

2.2. A köznevelés feladata és értékei

Hazánk Alaptörvényét és A nemzeti köznevelésről szóló törvényt szem előtt tartva a köznevelés feladata alapvetően a nemzeti műveltség átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Kiemelten kezeljük a társas kapcsolatokat, együttműködéseket. Fontos az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség. A szülői vélemények, javaslatok hasznosítása a nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

2.2.1. Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés, felelősségvállalás, önkéntesség

A szociális érzékenység és segítő magatartás (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás) elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Kiemelt célok, feladatok: erkölcsi érzék fejlesztése, felelősségvállalásra nevelés, felelősségtudat elmélyítése, önálló, felelős életvitelre nevelés, konfliktuskezelés, együttműködésre nevelés.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulóink ismerjék meg a határon túl élő magyarság életét, hagyományait, kultúráját. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Cselekvő állampolgári magatartásra nevelés, a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság hangsúlyozásával. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A helyes táplálkozás, a mozgás, a stresszkezelés, a káros szenvedélyek kerülése, a lelki egyensúly megóvása, a harmonikus társas kapcsolatok hozzásegítenek a boldog, kiegyensúlyozott élethez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Cél az erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes felhasználása. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés célja az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása. Fel kell készíteni a tanulókat a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékeltű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan a szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

2.2.2.Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

A pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége a teljesítmény növelésére sarkall. Így lehetőséget nyílik a tanulók egyéni sajátosságainak a figyelembe vételére; a tanulók érdeklődésének, a pedagógusok szakmai törekvéseinek és az iskolát körülvevő környezet helyi sajátosságainak megfelelően lehet alakítani a pedagógiai-szakmai munkát.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésben-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;

- a differenciálást kell alkalmazni a témák, feladatok kijelölésében, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatói feladatainak ellátásában; a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskola további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, a játékosság segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük segítése, önmagukhoz viszonyított haladás elismerése.
- Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez.

2.3.Hosszú és középtávú céljaink

2.3.1.Hosszú távú céljaink

Az iskolánkban végzett tanulóink:

- az alapvető élethelyzetekben képesek legyenek hatékonyan kommunikálni, döntéseket hozni, felelősséget vállalni,
- érzelmeiket és gondolataikat kulturáltan és adekvát módon fejezzék ki,
- rendelkezzenek kellő önismerettel (adottságok, képességek ismerete) és önbizalommal,
- törekedjenek az egészséges életmódra, a testi-lelki egészség fenntartására,
- tiszteljék a társaikat, a tudást, tudjanak másokkal hatékonyan együttműködni,
- védjék az épített és a természetes környezetet, ökotudatosan törekedjenek a fenntarthatóságra,
- képesek legyenek az önálló tanulásra, ismerjék a hatékony tanulás módszereit és technikáit, készüljenek fel az élethosszig tartó tanulásra,
- rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, attitűddel, ami a sikeres pályaválasztáshoz és az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges,
- ismerjék fel az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség fontosságát,
- legyenek nyitottak a különböző kultúrák iránt, elfogadóan, toleránsan, empátikusan forduljanak mások felé.

Az iskola:

- legyen biztonságos és biztonságot nyújtó,
- legyen tiszta, rendezett, otthonos, kulturált,
- minden tanuló számára biztosítsa az egyéni fejlődés feltételeit,
- a tanulóknak továbbépíthető tudást adjon,
- biztosítsa a szükséges tanulási technikákat,
- alapozza meg az élethosszig tartó tanulást,
- támogassa a lemaradókat és a tehetségeket,
- biztosítson változatos szabadidős programokat,
- segítő támaszt nyújtson gyermeknek, szülőnek, dolgozónak,
- legyen vonzó a partnerei számára, ezzel fenntartva a nem csökkenő tanulólétszámot.

2.3.2. Középtávú céljaink

Cél	Feladat	Eszköz, eljárás	Siker kritériumai
A tanulói eredményesség növelése	Szervezeti formák kialakítása Pedagógiai módszertani sokszínűség	Tanulás tanítása Tehetséggondozás Integrált fejlesztés Emelt szintű képzés Differenciált tanulásszervezés	Sikeres pályaválasztás Sikeres továbbtanulás Versenyeredmények Bukásszám csökkenése Követő mérések egyéni adatai Mérési mutatók javulása
Pedagógiai munka eredményességének növelése	Pedagógiai célú fejlesztések Szülőkkel való együttműködés Sikeres együttnevelés	Családi programok Tanórán kívüli tanulás lehetőségei Sokszínű szabadidős program	Versenyeredmények Bukásszám csökkenése Tanuló létszám növekedése
Egészségfejlesztés Környezeti nevelés Ökotudatosság	Iskolai egészségfejlesztési, környezetnevelési és ökoprogram	Mindennapos testnevelés/testedzés, sport Szelektív hulladékgyűjtés Szabadidős programok Egészségnap, környezeti nevelés Ökoprogramok, prevenciós programok	Kialakult szokásrendszer (rendszeres testmozgás, egészséges táplálkozás) Drogmentes, füstmentes iskola Egészséges környezet
Iskola ismertségének, elismertségének növelése	Menedzselés kiterjesztése	Iskolai marketing Iskolai honlap működtetése Médiamegjelenések	Növekvő tanulói létszám Információink hozzáférhetőek és naprakészek
Az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés	Modern pedagógiai kultúra általánossá válása, módszertani sokszínűség, élménypedagógia	Projektnapok, témahetek Intenzív hetek Módszertani képzések Élményszerű tanulás	Az új módszerek alkalmazására kész, megújulásra képes tantestület Új kompetenciák hasznosítása a mindennapi munkában

2.4.A nevelő-oktató munkánk eljárásai, eszközei és sajátosságai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez.

A pedagógus feladata a tanulási folyamatban, hogy irányítsa, segítse a tanuló tanulási tevékenységét, komplex módon támogassa a tanuló személyiségének fejlesztését.

Iskolánkban a tevékenységközpontú, hatékony és korszerű pedagógiai eljárásokat részesítjük előnyben. A pedagógus módszertani szabadsága, hogy kiválassza és alkalmazza az általa legalkalmasabbnak tartott eljárásokat, módszereket, órászervezési formákat. Felhasználjuk a legújabb pedagógiai eszközöket, hogy élményszerűvé és befogadhatóbbá tegyük a tananyagot. Elvárás, hogy a gyerekek életkorának megfelelően színes, játékos, kreativitáson alapuló munkaformák kerüljenek előtérbe.

A pedagógiai munka során prioritást kap az a szemlélet, hogy a tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell közvetítenünk.

A tanórákon a tanulók aktív tevékenysége, részvétele és együttműködése kap egyre nagyobb jelentőséget.

Az új eljárások segítik a differenciálást, az egyéni különbségek figyelembe vételét, az esélyegyenlőség megteremtését.

Olyan tanulási programokat alkalmazunk, amelyek során - az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten - élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szereznek, maguk fedezik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.

Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják vitatni, érvekkel alátámasztani és megvédeni.

Alkalmazott munkaformák és módszerek:

Módszertani elemek:

- óvoda-iskola átmenet segítése
- hatékony tanuló-megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás, mérések
- rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység
- az inkluzív nevelés
- tanórai differenciálás
- kooperatív tanulás
- a drámapedagógia eszközei
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- projektmunka (egyéni és csoportos)
- prezentációs technikák
- hatékony tanulói motiváció
- tanulói értékelési formák gazdagítása
- fejlesztő, tanulástámogató értékelés

A tanulásszervezés módszerei:

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- tanulói tevékenykedtetés
- egyéni és önálló tanulás

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer

Nívócsoportos oktatás

Iskolánkban több évtizedes hagyománya van az **emelt szintű matematikaoktatásnak**. A 2013/14-es tanévtől nívócsoportos matematikaoktatást vezettünk be – emelt óraszámú és emelt szinten- oktatjuk a matematikát 5. évfolyamtól. Az angol nyelv nívócsoportos oktatását 3. osztálytól kezdjük. A magyar nyelv és irodalom nívócsoportos oktatását 5. évfolyamtól vezettük be.

A nívócsoportos oktatás keretein belül az évfolyamot (3 osztály) 4 csoportra bontjuk, így több a lehetőség a tanórai differenciálásra, tehetséggondozásra, készség- és képességfejlesztésre.

Fejlesztő foglalkozások

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók ellátására, tanulási esélyeik javítására speciális egyéni és csoportos **fejlesztő foglalkozásokat** tartunk egyéni fejlesztési terv szerint saját pedagógusainkkal illetve utazó gyógypedagógusok segítségével. Logopédiai és pszichológiai ellátást biztosítunk intézményi szinten a rászoruló tanulók részére.

Kapcsolatot tartunk a pedagógiai szakszolgálatokkal, EGYMI-kkel, szükség esetén külső szakemberek támogatását is igénybe vesszük.

Csoportbontások

A hagyományos osztálystruktúrát a differenciált oktatás, a tehetséggondozás és a hátránykompenzálás, az emelt szintű csoportok igényei szerint, valamint egyéb oktatásszervezési okokból megbontjuk.

A csoportbontás a következő területeken valósul meg:

- idegen nyelv, informatika tantárgyakból (3-8. évfolyamon)
- matematika, magyar, technika, testnevelés tantárgyakból (5-8. évfolyamon).

Napközis csoportok és tanulószoba

A csoportok a jelentkezők számától függően évfolyamonként, osztályonként, illetve összevont évfolyami formában szerveződhetnek. Az 1-5. évfolyamon minden osztály külön napközis csoportot alkot, 6. évfolyamon 2 napközis csoport működik, 7-8. évfolyamon tanulószobát igényelhetnek a diákok.

Fontosnak tartjuk, hogy a napköziben tanuló gyerekeket segítsük a tanulásban, gyakorlásban, az önálló tanulás megalapozásában. A napirendben fontos helyet foglal el a tanulmányi munka mellett a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltése is. A szabadidős tevékenységeket úgy szervezzük, hogy legyen idő pihenésre, szórakozásra, szabad játékra.

Könyvtári tevékenység

A könyvtár bármely ismeretterület, tantárgy keretében felmerülő probléma megoldásához eszközt, módszert kínál, segítve ezzel a tanulók tanulási, kommunikációs képességeinek fejlesztését, önművelési szokásaik kialakítását. A könyvtári órák színesítik, változatosá teszik az ismeretek elsajátítását. A könyvtár és az olvasóterem, az itt elhelyezett számítógépek a tanulók rendelkezésére állnak a délelőtti szünetekben és délután is.

Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozások lehetőséget kínálnak a személyiség fejlesztésére, az ismeretek bővítésére, a készségek és képességek fejlesztésére, játékos, élményszerű aktív tanulásra.

Formái:

- tanulmányi versenyek, azokra való felkészítés
- felvételi előkészítők
- szaktárgyi felzárkóztatás, korrepetálás
- fejlesztő foglalkozások
- projektek
- témahetek, projektnapok
- intenzív hetek
- tehetséggondozó programok, tehetséggondozó foglalkozások
- hagyományörző programok
- szakkörök, sportkörök,
- színház-, mozi- és múzeumlátogatás,
- tanulmányi kirándulás
- erdei iskola
- Határtalanul program
- Nemzeti Összetartozás-Határtalanul Téma nap

Az iskolai hagyományok továbbépítése, ápolása

- A tanítás nélküli napok programjainak körültekintő szervezése: bográcsfesztivál/Bárczi Piknik, sportnap, iskolanap, egészségnap, tanulmányi kirándulások, erdei iskola, Nemzeti Összetartozás-Határtalanul Téma nap beépítése a tanévek programjába.
- Hagyományörző programjaink: szüreti bál, Márton nap, Luca nap, Mikulás, karácsony, Iskolanap, farsang, Bárczi Gála,

- Múzeumlátogatási órák szervezése osztályonként.
- Aktív és széleskörű részvétel a kerületi kulturális, tanulmányi, sportversenyeken, pályázatokon.
- A hagyományossá vált iskolai rendezvények, megemlékezések, ünnepélyek színvonalas szervezése (ünnepélyes tanévnnyitó és tanévzáró, ballagás, nemzeti ünnepek, nemzeti összetartozás napja, a magyar nyelv napja, költészet napja, értékelő tagozatgyűlések, stb.).
- Együttműködés a szülői és diákönkormányzati szervezetekkel, családi programok szervezése

3. A személyiségfejlesztés

A nevelés elsőrendű célja, feladata a pozitív egyéni értékrend kialakítása, ennek megőrzésének, megszilárdulásának, pozitív irányú változásának az elősegítése.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Erkölcsei nevelés:

Tanórán és tanórán kívül törekedjünk az alapvető erkölcsi értékek megismertetésére (becsület, hűség, igazmondás, önzetlenség, segítő készség, barátság).

A kapcsolatteremtés, együttműködés jellemezze a tanórák és tanórán kívüli foglalkozások szervezését.

Az önálló ismeretszerzésre alkalmas, tudásszerző motívumrendszer kialakítása jellemezze az iskolai tevékenységeket. (aktivitásra késztetés, teljesítményvágy, optimális igény szint, tanulási ambíció).

Társas kapcsolatok, közösségi nevelés:

Az együttélés szabályainak megismertetése és betartása.

Az együttműködési készség kialakítása.

Kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása és begyakorlása.

Hatékony konfliktuskezelés

Érzelmi nevelés:

Cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása (akaratfejlesztés, érdekérvényesítés).

Szeretetteljes, segítőképz iskolai légkör kialakításával elősegíteni, hogy a tanulóknál is ezek az érzelmek váljanak dominánssá (empátia, tolerancia).

Személyes kompetenciák fejlesztése:

Önismeret fejlesztése (ambíció, önfejlesztés, önbizalom)

Testi-lelki egészség fenntartása, optimális működtetése (jó közérzet, adottságok megismerése és kibontakoztatása, személyes érdekek érvényesítése, sikerre törekvés)

Önállóságra törekvés

Testi nevelés:

A testmozgás iránti igény felkeltése.

Egészséges életmód és egészségvédelem tudatosítása.

Nemzeti nevelés:

Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismerése.

Nemzeti hagyományok, nemzeti kultúra megismerése, emlékeinek tisztelete, megbecsülése.

A közvetlen környezet múltjának az ismerete.

4. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

4.1. Az egészségfejlesztés főbb célkitűzései

A felgyorsult élettempó új alkalmazkodást kíván az egyéntől az élet minden területén. Az iskolának ezért nagy szerep jut az egészségmegőrzésre irányuló technikák fejlesztésében. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés keretében meg kell tanítanunk diákjainkat a helyes életviteli szokásokra, ezért ez egyben erkölcsi nevelés is.

Legfőbb érték az ember, amelynek alapja az egészség. Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy tanulóink felismerjék az egészség értékjellegét. E cél akkor érhető el, ha kialakítjuk tanítványainkban az önmagukért és másokért érzett felelősségtudatot.

Az egészségkultúráltság fejlesztésében ki kell térnünk az életvitelt szolgáló optimális feltételekre (védőfaktorok) és az ezek hiányából származó rizikófaktorok megismertetésére. Ebben az életkorban tanulóink még általában egészségesek, vagy egészségromlásuk visszafordítható, ezért az egészség védelmére és megőrzésére kell tanítanunk őket. A prevenció az egészséges életvitelhez szükséges ismeretek átadásából és készségfejlesztésből áll.

4.2. Az egészségkultúráltság összetevői

Az egészségi állapot és életmód oda-vissza hat egymásra, ezért az egyéni felelősséget hangsúlyoznunk kell az oktatás során. Egészségesnek tekintjük azt az embert: akinek életműködései kiegyensúlyozottak, lelki élete harmonikus és a társadalmi elvárásoknak képes eleget tenni. Az életmód szempontjából 12 lényeges elemet kell szem előtt tartanunk a készségek kialakításánál:

<i>Biológiai tényezők</i>	Személyi higiéné
	Egészséges táplálkozás
	Több mozgás
	Serdülőkori változások
<i>Mentális tényezők</i>	Stressztűrés, stresszkezelés
	Balesetmegelőzés
	Időben orvoshoz fordulás
	Iskolaorvossal, védőnővel való együttműködés
<i>Szociális tényezők</i>	Dohányzás, alkohol mellőzése
	Családi háttér
	Drogtagadás
	Egyéni környezettisztelt, környezetvédelem

Iskolánknak az életmód helyes alakításában három kiemelt területre kell irányulnia:

- Biológiai tényezők: testápolás, táplálkozás, mozgás, szexualitás
- Mentális tényezők: primer szocializáció és társas kapcsolatok elősegítése
- Szociális tényezők: egészségügyi ellátás és családvédelem

4.3. Az egészségfejlesztési feladatok, tevékenységek, elvárások

I. Biológiai tényezők:

Cél: Biológiai létünk jobb minősége érdekében rendszeresség, tudatosság (napirend) és igényesség kialakítása.

1. *Testápolás*

Feladat:

A személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szoktatás, az osztályfőnök, védőnő és iskolaorvos bevonásával.

Tevékenység:

- A testrészek ápolásának megtanítása, a ruházat tisztán tartása. Testnevelés órák utáni rendszeres tisztálkodás.
- Helyes fogápolás elsajátíttatása, rendszeres fogászati szűrés (évente kétszer).
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápolts külsőre, öltözködésre szoktatás (iskola, színház, ünnepély, külső szakmai rendezvények).
- Tudatosítani tanulóinkban, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülés a megfelelő megjelenés és kommunikáció alkalmazásán is múlik.

Elvárás:

- Tiszta ápolts megjelenés az iskolában és egyéb rendezvényeken. Alakuljanak ki az alapvető tisztálkodási szokások (test, haj, köröm, száj).
- Mellőzzék a testdíszek (piercing,) alkalmazását, legyenek tisztában veszélyeikkel. Az elvárásoknak megfelelően, tisztán és gondozottan öltözködjenek.
- Mossanak kezet étkezés, valamint WC-használat előtt és után. Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben!

2. *Táplálkozás*

Feladat:

Egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása. A betegségek okát a táplálkozásban is kereshetjük.

Tevékenység:

- Korszerű táplálkozás, valamint a napi és évszakos ritmus megismertetése.
- Ebéd során az étkezés higiéniájának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése. Az ebéd fogyasztás rendszerességének kialakítása.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása tanulóinkban (pl. kóla, ill. cukros üdítők, energiatital fogyasztása).
- Korcsoportok és népcsoportok eltérő táplálkozási szokásai, sajátosságai (tanórákon beszélgetés, anyaggyűjtés).

Elvárás:

- Alapvető táplálkozási ismeretek elsajátíttatása.
- Az iskolai büfé egészséges élelmiszer-kínálata.

3. *Mozgás*

Feladat:

- Felhívni a figyelmet arra, hogy a rendszeres mozgás (testnevelésóra, túrázás, kerékpározás, úszás, stb.) gyermekkortól idős korig egészségmegőrző hatású. Ép testben, ép lélek.
- Tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére.
- Fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése.

Tevékenység:

- A mindennapos testnevelés/testmozgás biztosítása. Rendszeres testedzés a tanórákon kívül, úszástanfolyamok, tánc lehetőségének kihasználása.
- Háziversenyek szervezése és kirándulásokon való részvétel a tömegsport keretében. Sportnapokon való aktív részvétel.
- A mozgással, sporttal kapcsolatos pályázatok elkészítése, megvalósítása.
- A mozgáskultúra örömszerző, közösségépítő funkciójával való megismerkedés (pl. focibajnokság).
- Erőnlét, terhelés, fittség és állóképesség egyéni fejlesztése a testnevelés órákon.
- A csapatversenyek jellemformáló hatásainak kihasználása.

Elvárás:

- A rendszeres testmozgás szükségletté váljon. Életkoruknak megfelelő állóképességgel és terhelhetőséggel rendelkezzenek tanulóink (ez szakmai követelmény is).
- Pozitív szemlélet kialakítása, amely megteremti a további élet folyamán az életmódszerű mozgás igényét.

4. *Szexuális nevelés*

Feladat:

A szexuális nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel. Építeni kell a kölcsönös felelősségvállalás fogalmának elmélyítésére.

Tevékenység:

- Az egyéni és társadalmi szinten elvárt magatartás kialakítása beszélgetésekkel, példákkal és élményekkel (szépirodalom, film, színház).
- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása, az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálna.
- A szexualitás biológiai aspektusainak megismertetése az életkornak megfelelő szemléltető filmek, szakkönyvek és segédanyagok felhasználásával.
- A korai nemi élet és szexuális aktus nemkívánatos következményeinek (terhesség, szexuális úton terjedő betegségek, kiégettség) megismertetése szakemberek bevonásával.
- Felhívni a figyelmet a családtervezés fontosságára (modellek bemutatása), tudatosítani a gyermekvállalás alapvető feltételeit (szülői szerepek, nevelés, családi munkamegosztás, anyagi háttér, egzisztencia).

Mentális tényezők

Cél:

Harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése. A reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása. Megfelelő stresszkezelő technikák kiépítése.

Feladat:

- Optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret kialakulásának segítése, pályaválasztásra való felkészítés.
- Elfogadó pedagógiai légkör működtetése, amely a tanulók objektív értékelését, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önfejlesztésre.
- Szülői értekezleten (egyéni és közösségi szinten) tudatosítani a gyermekkori szorongás kiváltó okait (kudarcélményeink a felnőttkori pszichés betegségek alapját képezhetik).
- A tanuló társas támogatása, mert ez krízishelyzetekben mozgósítja az önsegítő erőket. Az egyedi eseteknél iskola- vagy gyermekpszichológus, ill. gyermekvédelmi felelős bevonása a problémakezelésbe.
- Konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása (osztályfőnök és drámapedagógus bevonásával).
- A tolerancia fejlesztése, amely megkönnyíti a külvilág pszichoszociális hatásaihoz történő alkalmazkodást.
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. A szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (gyermekvédelem).
- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a mindennapi életünket ritmusok jellemzik (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció).

Tevékenység:

- Tanulóink legyenek tisztában a jogaikkal és kötelességeikkel, az elvárások tükrében alakítsák magatartásukat (ezzel a konfliktushelyzetek mérséklődhetnek). Napi megerősítés szükséges.
- Őszinte légkör kialakítása az iskolában. Tanulóink értékelését pedagógusaink úgy valósítsák meg, hogy ne az embert, hanem cselekedetét minősítsék.
- Az önismeret fejlesztésénél a tanárok térjenek ki az aktuális énkép, a kapott énkép és eszményi énkép közötti különbségekre és kölcsönhatásaira.
- A szülővel való folyamatos kapcsolattartás. Magatartászavarok jelentkezése esetén a család felkeresése (családi háttér és igazolatlan hiányzás okainak feltárása).
- Az osztályfőnöki órákon stresszoldó technikák átadása (relaxáció), konfliktuskezelés módszereinek keresése és gyakorlása, a lelki egészségvédelem tudatosítása.

Elvárás:

- Pozitív és reális énkép, objektív önismeret, megfelelő jövőkép. Tanulják meg diákjaink, hogy a sikerekből merítve lépjenek tovább új céljaik megvalósítása felé.
- Konfliktuskezelő képesség, toleráns magatartás a külvilággal szemben. Legyenek tisztában azzal tanulóink, hogy a kudarcok az élettapasztalatot gazdagítják, hibáikból tanuljanak.

5. Szociális tényezők

Cél:

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása (rászorulóknak segítése, törődés egymással). A függőséghez vezető szokások megelőzése.

Feladat:

- Balesetmegelőzés, betegségek elkerülése (időben orvoshoz fordulás, egészségüggyel való együttműködés), az egészség megóvása.
- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés. Családi életre, társas, szülővé nevelés (a mindennapi kultúra erősítése).
- A függőséghez vezető motívumok felismertetése (szervenélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés.

Tevékenység:

- Figyelemfelhívás a balesetveszélyes helyzetekre az iskolában, a közlekedésben és háztartásban.
- Közlekedési és elsősegélynyújtási ismeretek átadása. A közlekedési szabályok gyalogosra, kerékpárosra, autósra vonatkozó előírásainak szinten tartása.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés, az egészségkultúráltság növelésével erősíteni az orvoshoz fordulást és egészségüggyel való együttműködést.
- A megelőzés jelentőségének hangsúlyozása, a szűrővizsgálatokon való részvétel. Különös tekintettel fogászati szűrés, egészséges táplálkozás.
- Interaktív beszélgetés osztályfőnöki órák keretében a dohányzás- alkohol-drog emberpusztító hatásáról.
- Beszélgetéssel egybekötött oktatófilmek, prevenciós előadások
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése, minél több közös pozitív élmény biztosításával (szolidaritás, előzékenység, együttérzés, előítélet-mentesség).
- Érdekvényesítő tevékenység a diákönkormányzati munkában osztály és iskolaszinten. A tolerancia és elfogadó magatartásgyakorlás nap, mint nap.
- Bandák szerveződésének és veszélyeinek megismertetése. Aktuális újságcikkek, TV adások elemzése, megbeszélése (a MÉDIA kedvezőtlen hatásainak kivédése).

Elvárás:

- Ismerjék tanulóink a szervrendszerek leggyakoribb működészavarait, betegségeit és ezek megelőzésének lehetőségeit.
- Törekedjenek a balesetek megelőzésére, ismerjék a közlekedési szabályokat és elsősegélynyújtás fogásait.
- Legyen ismeretük a nikotin, az alkohol és egyéb drogok pszichikumra gyakorolt viselkedésmódosító hatásáról, ismerjék a védekezés és leszokás módjait.
- A harmonikus családi élet feltételeivel legyenek tisztában. A teljes család iránti igény és tenni akarás legyen jövőképük szilárd alapja.

4.4. A pedagógus szerepe az egészségnevelésben

A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen fontos a pedagógusok példamutató életmódja. Egy tanár az egész személyiségével nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. A pedagógus egyéni és testületi magatartása tükrözze azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk.

Az ő felelőssége az is, hogy mire irányítja a tanulók figyelmét. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás nemcsak tájékozottságukat gyarapítja, hanem erkölcsi ítélőképességüket is segíti. Így válnak képessé különbséget tenni jó és rossz, igaz és hamis, értékes és értéktelen között.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások útján, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

Az iskola, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

Tanórai foglalkozások

Külön figyelmet fordítunk minden tantárgy esetében a tananyagtartalom és az egészségfejlesztési feladatok csatlakozási pontjára. Kiemelt jelentőségűek a testnevelés, az osztályfőnöki, az etika és a biológia –egészségtan órák.

Az egészségfejlesztési feladatok végrehajtását tartalmi szempontból a helyi tantervben rögzítjük. Természetesen akkor lehetünk elégedettek, ha a többi foglalkozáson is törekszünk a pozitív egészség szemlélet kialakítására.

Mindennapi testnevelés - testedzés

Iskolánk a 2012/2013. tanévtől biztosítja tanulóinknak a törvényi előírásoknak megfelelő mindennapos testnevelést felmenő rendszerben, illetve a napi rendszeres testmozgás lehetőségét. A mindennapi testedzéshez szükséges feltételeket az alábbiak szerint biztosítja az iskola:

- sportköri foglalkozások (labdajátékok, tánc, tömegsport, asztalitenisz, úszás, gyógytorna)
- kerületi bajnokságok
- osztályok közötti sportversenyek
- sportnap
- úszás

Tanórán kívüli foglalkozások, programok

- Iskolánk minden évben megrendezi a sportnapot és az egészségnapot. Felvilágosítással, szóróanyagokkal, előadásokkal, versenyekkel, vetélkedőkkel kívánjuk a tanulók számára elérhető közelségbe hozni az egészséges életmódot. A programok összeállításánál külső helyszíneket is igénybe veszünk.
- A tavaszi és őszi kirándulások megszervezésével is próbáljuk a diákok szabadidejét hasznosan kitölteni.
- Az iskolaorvossal, védőnővel, pszichológussal szorosan együttműködve, előadásokat szervezünk aktuális témakörökben.

- Igyekszünk pályázati forrásokból biztosítani – külső szakemberek, szakértők bevonásával – az egészségfejlesztési feladatok végrehajtását, különösen az alkohol- és drogrevenió, a dohányzás, a szexuális felvilágosítás témakörökben.

4.5. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Cél:

- A gyerekek ismerjék a biztonságot szolgáló szervezetek munkáját.
- Tudják, hogyan kell viselkedni vészhelyzetben.
- Gyakorolják a segítségkérést és az önzetlen segítségnyújtást.
- Ismerjék meg gyakorlatban is az elsősegélynyújtással kapcsolatos szabályokat.
- A segítség képességének fejlesztése.
- A legfontosabb elméleti ismeretek megszerzése.
- Mentők, tűzoltók, rendőrség, általános segélyhívó telefonszámának ismerete.
- Segítségkérés módja.
- Alapvető gyakorlati ismeretek elsajátítása.

Minden tanév első napján balesetvédelmi beszélgetésben, felvilágosításban részesülnek iskolánk tanulói. Azon tantárgyak esetében, amelyeknél az elsajátítási, tanulási folyamat során balesetveszélyes helyzet adódhat, a tanév első tanóráján balesetmegelőzési tájékoztatást kell tartania a tantárgyat oktató pedagógusnak.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos programunkat az egész tanévre kiterjesztve valósítjuk meg, az iskolai tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon (napközi, szakkör) egyaránt.

Az évente megrendezett **Egészségnapon** a programokba beépülve gyakorlatban is megismerik a gyerekek az elsősegélynyújtási alapismereteket. Megismerkedhetnek az Országos Mentőszolgálat munkájával, illetve szakemberek bevonásával (iskolaorvos, védőnő, Szent Margit Rendelőintézet szakemberei) előadásokat szervezünk.

A megvalósításban együttműködő személyek:

- iskolavezetés
- osztályfőnökök
- iskolapszichológus
- gyermekvédelmi felelős
- osztályokban tanító pedagógusok
- iskolaorvos, védőnő
- egyéb meghívottak.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái, módszerei:

- Tevékenykedtetve tanítás
- Szerepjáték
- Csoportmunka

Az elsajátítás módja:**Alsó tagozaton**

Beillesztve a Környezetismeret tantárgy, „Testünk” témakörébe.

- Veszély vagy baleset esetén való segítségkérés módjainak tudatosítása
- A fontos segélyhívószámok ismerete.
- Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök megismertetése, helyes használatuk
- Sérülések és azok szakszerű ellátása (horzsolás, felületi seb, égési sérülés, orrvérzés, idegen test a szemben, rovarcsípés)
- Kisebb sebek ellátása, kötözése.

A tanítók munkáját kiegészíti a védőnő előadása.

Felső tagozaton

A természetismeret, a biológia tantárgyak aktuális tananyagához kapcsolódva és az osztályfőnöki órákon tanulják a megfelelő ismereteket (pl. keringés: vérzéstípusok és ellátásuk, szívinfarktus tüneteinek felismerése) az elsősegélynyújtással kapcsolatban.

5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot megteremti és alakítja.

Az iskolai közösségfejlesztés fő területei a:

- tanítási órák
- szaktárgyi órák
- osztályfőnöki órák
- egyéb foglalkozások
- napközi, tanulószoba,
- séta, kirándulás
- erdei iskola
- szakkörök
- közösségi programok
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek

A négy terület közösségfejlesztő céljai:

- a harmonikus társas kapcsolatok fejlesztése,
- az egyén közösségi magatartásának kialakítása,
- empátikus magatartás kialakulása,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség fejlődése,
- a közösségi szokások, normák elfogadása.

A közösségfejlesztés során az iskola dolgozóinak feladata, hogy tanulóink:

- Ismerjék meg a társas együttélés alapvető szabályait.
- Szerezzenek tapasztalatokat az együttműködés, konfliktuskezelés és – megoldás területén.
- Tevékenységeik erősítsék a közösséghez való kötődést.
- Ismerjék meg népünk kulturális örökségének sajátosságait. (kirándulások, túrák, erdei iskolák, táborok...)
- Sajtáítsák el azokat az ismereteket és tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, és a szülőföld megismeréséhez, megbecsüléséhez szükségesek.
- Legyenek nyitottak a kulturális sokféleség iránt.
- Legyenek motiváltak a tanulásra, az önálló ismeretszerzésre.
- Készüljenek fel arra, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, egymás segítésére.

5.1. A tanítási órákon megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

A tanítási órán résztvevő tanulók egy tanulóközösség tagjai, amelyet közösségi érdek, közösségi cél, közös értékrend és a tudat tart össze. A diákok egyben az iskolai közösség tagjai is.

Fontos, hogy olyan közösséget formáljunk, amely képes a közös értékrend elfogadására és betartására.

Megvalósítandó feladataink:

- a tanulás támogatása segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanuláshoz való hozzáállás erősítésével,
- a tanulók kezdeményezéseinek ösztönzése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,
- a tanulók aktív tevékenységének és önirányító képességének fejlesztése,
- a közösségi szabályok kialakítása és következetes betartása,
- különböző változatos munkaformákkal (adott célra szervezett csoportmunka, projekt-tevékenység, egyéni munka, kísérlet, verseny, pályázat) a közösséghez való tartozás és az egymásért való felelősség érzésének erősítése,
- olyan pedagógusközösség kialakítása, melynek működése és nevelési elvei összehangoltak, és az osztályok vezetésében, tevékenységük koordinálásában is megnyilvánulnak.

5.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások során kötetlenebb formában valósulhat meg a közösségfejlesztés.

Feladatok:

- közösen alakítsuk ki a tanulókkal a társas együttélés szabályait, melyek a harmonikus kapcsolatokhoz szükségesek,
- segítsük elő, hogy a különböző tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget és erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- neveljük a tanulókat önellenőrzésre és egymás segítésére,

- sokoldalú és változatos foglalkozásokkal járuljunk hozzá a közösséghez tartozás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások, erdei iskolák, táborok mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

5.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységeik megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében diákköröket hozhat létre, amely működését a nevelőtestület segíti. A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőit diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját pedagógus segíti.

Feladatok:

- közös érdekeken alapuló célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket,
- a hagyományokon alapuló közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- programok szervezése, amelyek olyan élményeket biztosítanak a közösségnek, mellyel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet/felelősségtudat kialakítása, fejlesztése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire.

5.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Célunk az, hogy a szabadidős tevékenységek élményre épülők és közösségfejlesztők legyenek.

Feladatok:

- olyan csoportok kialakítása, amelyek az emberi kapcsolatok mélyítése mellett pozitívan hatnak az egész személyiségre,
- olyan közösség létrehozása, amelyek iskolai rendezvények, programok, kirándulások, erdei iskolák során élményszerűen fogadják be kulturális értékeinket,
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése,
- az önismeret elmélyítése, az önfegyelm fejlesztése, társak és vezetők elfogadása, az együttműködés megalapozása és fejlesztése,
- a tevékenységeket hassa át a kölcsönösség és az egyéni aktivitás,
- tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők aktívak legyenek, az érdeklődésük tartós maradjon,
- olyan témák kijelölése, amely során a tanulók felfedezhetik önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem képességét, amelyek erősítik a közösséghez való kötődést,
- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel valamint a tevékenységeket segítő szakemberekkel.

5.5. Nevelőtestületi közösségfejlesztés színterei

A nevelőtestület tagjai alkotó módon működnek együtt a nevelő – oktató munka fejlesztése, a pedagógiai eljárások, a követelmények, az értékelések kidolgozása érdekében.

Az együttműködést szolgálják:

- a munkaközösségi értekezletek, megbeszélések,
- szakmai műhelyek,
- fórumok,
- osztályértekezletek,
- nevelőtestületi értekezletek,
- tagozati értekezletek, az egy osztályban tanítók esetszbeszélése.

Közösségi nevelésünk során szeretnénk elérni:

- tanulóink aktívvá, társadalmi és politikai kérdések iránt nyitottá váljanak, megismerjék a demokrácia alapelveit,
- kommunikációjuk és cselekedetük személyiségtisztelő legyen,
- környezetük alakítása legyen személyes ügyük,
- törekedjenek az egészséges életmódra,
- alapozódjon meg az élethosszig tartó tanulás igénye,
- a pályaválasztásuk a boldogulásukat szolgálja,
- cselekedeteiket a segítőkészség és tolerancia jellemezze

5.6. Szülői szervezetek

Iskolánkban a szülői közösséget a Szülői Munkaközösség képviseli.

SZMK: A szülők minden osztályban szülői munkaközösséget alapítanak, melynek legfontosabb feladata az osztályfőnökkel együttműködve egymás segítése. 1 delegált fő részt vesz az iskola SZMK ülésein, közvetítő szerepet betöltve az iskolavezetés és a szülői közösség között.

6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatait a munkaköri leírások, a 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről ide vonatkozó pontjai (62.§ (1), (2)) határozzák meg.

- Tanítási órákra való alapos felkészülés, változatos módszerek alkalmazása, differenciálás.
- Tanmenetkészítés vagy adaptálás, foglalkozási terv készítése.
- Tanulók munkájának rendszeres ellenőrzése, értékelése, osztályzatok bejegyzése a naplóba és a tájékoztató füzetbe.
- A megtartott tanítási órák, foglalkozások dokumentálása, az elmaradó és helyettesített órák feljegyzése.
- A pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt adminisztratív feladatok teljesítése.
- A tanulók felügyelete az óráközi szünetekben és ebédeléskor.
- A házirend betartatása.
- Egymás tiszteletére, szeretetére, a családi élet értékeinek megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelés.
- A szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása.
- Az önálló tanulás irányítása, tanulási módszerek megismertetése a tanulókkal.

- Tehetséges tanulók felismerése, tehetséggondozás.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulók egyéni, személyre szabott foglalkoztatása, fejlesztése, együttműködés a fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógusokkal, pszichológussal, gyermekvédelmi felelőssel, stb.
- Szakértői vizsgálatok kezdeményezése, szakvéleményben foglaltak figyelembe vétele.
- Osztályterem rendben tartása, dekorációjának kialakítása.
- Szertárak, szaktantermek rendben tartása.
- Kísérletek, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása, értékelése.
- Tanulmányi versenyek lebonyolítása.
- Felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken.
- Osztályozó –, javító vizsgák szervezése, lebonyolítása.
- Iskolai kulturális, szabadidős és sportprogramok szervezése, lebonyolítása, felügyelete.
- Tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek, rendezvények szervezése.
- Részvétel iskolai ünnepeken, rendezvényeken, kirándulásokon.
- Osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok segítése.
- Szülői értekezletek, fogadó órák tartása, esetenként családlátogatás.
- Részvétel munkaközösségi értekezleteken.
- Részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken.
- Iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés.
- Részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, folyamatos önképzés.
- A tanítás nélküli munkanapokon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munka elvégzése.
- Hivatali titok megőrzése.
- Együttműködés a munkatársakkal, a szülőkkel, más szakmai intézményekkel, szakemberekkel.
- Hivatáshoz méltó magatartás tanúsítása.

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnökök legfontosabb helyi feladatait a személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Szülői értekezletet és fogadóórát tart.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály magatartását és neveltségi szintjét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.

- Törekszik osztálya tanulóinak alapos megismerésére, a közösség kialakulásának érdekében közös programokat szervez, kapcsolati hálót (szociometriát) készít.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztratív teendőket: napló, esetenként üzenő/tájékoztató füzet vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzslapok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével és a segítő szakemberekkel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segítőzésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályában.
- Éléményszerű szabadidős programokat szervez.

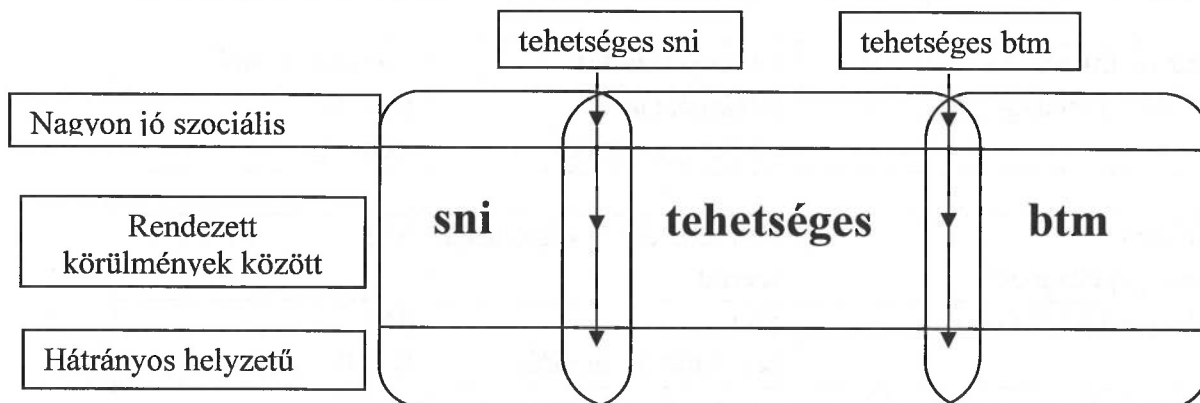
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

7.1. Egységes alapelvek

Minden tanuló egyéniség, képességstruktúrája, személyisége összetett. Többségük az egyes területeken eltérő fejlettségi szinten áll, de ez az eltérés még a normál övezetbe tartozik, nem igényel különleges bánásmódot. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása, szélsőségesen eltérő képességeikhez, viselkedésükhöz való viszonyulás magas színvonalú felkészülést igényel a pedagógusoktól. Az így kidolgozott módszerek, hatékonyan segítik minden tanuló egyéni sajátosságának megismerését, a hozzájuk való megfelelő viszonyulást.

A különbözőség elfogadása a társadalmi együttélés alapja, a megfelelő viselkedésmódok, az együttélés normáinak kialakulása, begyakorlása heterogén közösségben biztosított a leginkább.

A pedagógiai tervezés során a differenciált elvárás rendszerhez keresünk megfelelő megoldásokat, a helyi lehetőségek rugalmas összehangolásával.

7.2. A differenciáló pedagógiai munkát meghatározó keretek

Idő dimenzió: A lemaradó tanulónak több időre lehet szüksége a tanuláshoz, a tehetségesek pedig tovább terhelhetőek.

Téri dimenzió: Az osztályközösségben együtt nevelt tanulók szükségleteik szerint külön csoportban dolgozhatnak, differenciált óravezetés, vagy speciális szakember által vezetett foglalkozás keretében.

Módszerek:

Mit? A gyengébb képességű tanulónál a továbbhaladáshoz szükséges biztos ismeretek, alapvető készségek megszerzése, a tehetséges tanulónál az ismeretkör kiterjesztése és kreatív alkalmazása a cél.

Hogyan? Olyan ismeretközvetítéssel, amely egyértelművé teszi az elsajátítandó tartalmakat. Olyan pedagógiai környezet megteremtésével, mely igyekszik biztosítani a tanulók feladat iránti elkötelezettségét.

7.3. Egységes célok

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók esetében is érvényesek a többségi csoportnál alkalmazott útmutatások. Hangsúlyosan a következő szempontok kerülnek előtérbe:

- Az inkluzív nevelés minőségi megvalósítását tűzzük ki célul.
- Ennek alapvető feltétele tanulók személyiségének megismerése, megértése, elfogadása, egyéni képességeik korai felismerése, folyamatos segítségük.
- Kiemelten fontosnak tartjuk az egész személyiség harmonikus fejlesztését, az érzelmi nevelést.
- Arra neveljük a gyerekeket, hogy egymást elfogadják, megértsék, segítsék társaikat, legyenek képesek felismerni egymás értékeit.
- A tanulókkal megpróbáljuk megértetni és elfogadtatni, hogy különböző területeken eltérő szinten képesek teljesíteni.
- Olyan iskolai légkört teremtünk, ahol a gyerekek jól érzik magukat.
- Tanórán változatos pedagógiai módszerek alkalmazunk.
- Sokszínű tanórán kívüli programokkal a különböző képességek kibontakoztatását segítjük.

7.4. Személyi és tárgyi feltételek

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátását segítő szakemberek az intézményben

Szakember	Fő	Ellátott feladat	Ellátott tanulók
Fejlesztőpedagógus	6	felzárkóztatás, tehetséggondozás	BTMN, tehetség
Utazó gyógypedagógus		SNI ellátás – végzettség szerint	SNI
Logopédus (utazó)		SNI beszédhibás tanulók	SNI BTMN
Pszichológus	1	pszichológiai szűrés, ellátás, szaktanárok, ofők	

		munkájának a segítése	
Gyermekvédelmi felelős	1		HH, HHH,

Pszichológus (1986 óta működik intézményünkben.)

Az iskolapszichológus a pszichológia eszközével igyekszik a pedagógiai munka hatékonyságát növelni. Ennek érdekében pedagógiai, pszichológiai tárgyú felméréseket, vizsgálatokat, szűrővizsgálatokat, megfigyeléseket végez. A pedagógusok, szülők jelzése nyomán a gondozásra szoruló gyermekeket elővizsgálat után a megfelelő szakintézménybe javasolja. Mindemellett biztosítja a gyermekek egyéni, csoportos pszichológiai ellátását, szülővel való kapcsolattartást, esetmegbeszélést, tanácsadást.

Logopédusok (1989 óta működik intézményünkben, 2013-tól utazó szakemberként)

Foglalkozik azokkal a tanulókkal, akiknél a szakvélemény, vagy a szakértői vélemény logopédiai fejlesztést javasol. A gyerekeket az életkor, a probléma típusa és súlyossága szerint 2-3 fős csoportokba osztja, szükség esetén egyéni fejlesztést végez.

Utazó gyógypedagógusok (2006 óta segíti munkánkat.)

Az utazó gyógypedagógus *a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését oktatását* segíti. A szakértői bizottság javaslatának figyelembevételével, a tanulók megfigyelése után terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – az általa készített egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben - ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra. Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására, gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására. Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra.

Fejlesztőpedagógus (1994-ben, felzárkóztató, tehetséggondozó pedagógus címen került bevezetésre ez a munkakör.)

Az ép értelmű rész-képesség-nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatásában, valamint a tehetséges tanulókkal való foglalkozásban segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Csoportos mérésekkel kiszűri a fejlesztésre szoruló tanulókat, egyéni diagnosztikai eljárások segítségével feltárja az így kiválasztott tanulók képességstruktúráját. Összegezi a tanulókról szerzett tapasztalatokat. Megtervezi a csoportbeosztást, elkészíti a fejlesztési tervet. A tervezőmunkában figyelembe veszi a szakszolgálat szakvéleményét. A csoportok méretét a fejlesztési feladat és a gyerek lemaradásának mértéke szerint határozza meg.

Első osztálytól negyedik osztályig egy-egy fejlesztő pedagógus tartozik egy-egy évfolyamhoz. Az ötödik évfolyamtól két fejlesztő pedagógus teljes munkaidőben, az alsós fejlesztőpedagógusok bevonásával látják el a fejlesztő feladatokat.

Gyermekvédelmi felelős

A gyermek – és ifjúságvédelmi feladatok ellátására külön munkakör nincs az intézményben. Az ezzel megbízott felelős a nevelési-oktatási munka aktív részeseként segíti a

pedagógusok gyermekvédelmi munkáját. Ugyanakkor aktív és hatékony tagja az észlelő-jelzőrendszernek, így munkája megelőző és együttműködő a rendszer más tagjainak tevékenységeivel. Tevékenységének célja a prevenció, azaz munkáján keresztül a gyermekek problémáinak minél korábbi felismerése és minél hatékonyabb kezelése, súlyosabbá válásának megelőzése.

Osztálytanító, szaktanár

Az integrált oktatás nagy feladatot ró az osztályokban tanító pedagógusokra, hiszen teljes létszámú heterogén osztálykeretben integrált nevelő-oktató munkát végeznek tanórán és tanórán kívüli időben. Az a gyermek, aki valamilyen módon „sérült” (pszichés, szociális, mentális, vagy szervi problémával küzd), előfordul, hogy ingerlékenyebb, agresszívabb, zárkózottabb, kevésbé toleráns, mint társai. Az eltérő képességek és megnyilvánulások kezelése új szemléletű pedagógiai felkészültséget igényel, folyamatos és megterhelő igénybevételt jelent a pedagógusoknak.

Tárgyi feltételek (speciálisan felszerelt termek)

- 6 fejlesztőterem
- 1 pszichológusi szoba
- 1 logopédiai helyiség
- 2 gyógypedagógusi helyiség

7.5. Folyamatterv

- Beíratást megelőzően tájékoztatjuk a szülőket az iskolában folyó nevelő-oktató munkáról. Módja: iskolabörzéken vesznek részt a leendő elsős tanítók és a fejlesztőpedagógus, bemutató foglalkozásokat, szülői tájékoztató szerveznek.
- Az elsősöket év elején csoportos mérésekkel vizsgáljuk. (Logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus közreműködésével.) A mérések adatai és a pedagógusok megfigyelései alapján felismerhetjük a csoportra jellemző tendenciákat, az egyéni különbségeket, lemaradást, tehetségvonásokat.
- Az osztályban tanító pedagógusok, a speciális pedagógusokkal megtervezik a tanulók differenciált ellátását.
- Szükség esetén a szülővel egyetértve a szakszolgálati intézményekbe utaljuk a tanulót, szakvélemény, vagy szakmai segítség céljából.
- A szak-, szakértői véleménnyel rendelkező tanulók ellátását a szakszolgálat javaslata alapján tervezzük meg.

7.6. A speciális feladatellátásból adódó elvárások

a pedagógusokkal szemben:

- törekedjen a tanulók speciális szükségleteinek megismerésére
- toleránsan viselkedjen tanítványai eltérő adottságaival szemben
- alkalmazzon olyan módszereket, melyek a tanulók egyéni képességeihez igazodnak
- az értékelés során legyen tekintettel az egyéni adottságokra
- folyamatosan tartsanak kapcsolatot egymással a gyermek fejlesztésében résztvevő pedagógusok, speciális szakemberek

a szülőkkel szemben:

- fogadja el gyermeke különbözőségét
- gyermeke egyéni szükségleteiből adódó feladatait lássa el
- biztosítsa a differenciált foglalkozásokon való részvételt, felszerelést
- rendszeresen informálódjon személyesen is gyermeke fejlődéséről

a tanulókkal szemben:

- a tőle elvárható legmagasabb színvonalon lássa el feladatait
- jelenjen meg a speciális foglalkozásokon, használja ki a tanulószoba, napközi adta lehetőségeket

a fenntartóval szemben:

- tárgyi és személyi feltételek biztosítása
- támogatás (pl. a szülők kötelességeinek számonkérésében)

Az iskolavezetőség feladatai

- A kiemelt figyelmet igénylő tanulók törvényes jogainak biztosítása
- A differenciált pedagógiai munka és a munkahelyi feltételek hatékony megszervezése, koordinálása
- Szakvéleménnyel rendelkező tanulók adatbázisának naprakész üzemeltetése

7.7. Speciális feladatok**7.7.1. Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása**

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátását az iskolánk a szakmai alapidokumentuma szerint látja el.

Törekszünk, hogy iskolánkban a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján integráltan nevelhető tanulók osztályonkénti létszáma ne haladja meg az osztálylétszám 10 %-át. A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése, együtt fejlesztése minden tanóra és foglalkozásra kiterjed.

Az oktatás differenciálásának feltételei**A SNI tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei**

Lehetőség szerint a többségi tantervi követelményeknek való megfelelés. Szükség esetén az SNI tanulóokra kidolgozott követelményrendszert alkalmazzuk.

- A részképeség zavarok tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli a területileg illetékes tanulási képességeket vizsgáló szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembe vételével.
- A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése terápiás megsegítéssel, egyéni fejlesztési terv alapján történik.
- A fejlesztendő részképeség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.
- Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarcűrő- és feldolgozó képesség növelése,

Sikerkritériumok, elvárt eredmények

- Az integrált gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.
- Legyen képes a tőle elvárható szinten eleget tenni a tantervi követelményeknek.
- Az integrált oktatás ne legyen negatív hatással a többségi oktatásra.

Speciális szükségletekből eredő kiemelt fejlesztési feladatok

A fejlesztési gyakorlatban a sajátos nevelési igényű tanulók számára kidolgozott részletes irányelveket kell követni.

Eljárásrend a Bárczi Géza Általános Iskolában a sajátos nevelési igénnyel diagnosztizált tanulók ellátására

Kompetenciák:

Az iskola feladata:

- maximális személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- a többségi tanulókra szabott tanterv szükség szerinti módosítása

Az osztálytanító és a szaktanár feladata:

A tanulók egyéni képességeihez igazodó oktatási, nevelési eljárások alkalmazása.

A gyógypedagógus feladata:

A tanuló sérülés specifikus rehabilitációja, rehabilitációja, tanulmányi munkájának segítése a többségi pedagógussal együttműködve.

Foglalkozások megszervezése

A rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások megszervezése a gyógypedagógusok feladata.

- **Fejlesztésbe vonás:** A szakértői bizottságok által kiállított szakvélemények alapján.
- **Munkaformák:**

Egyéni és kiscsoportos foglalkozások

Tanórai megsegítés – duál tanítás

- **Tartalma**

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális alkalmazások eljárások alkalmazását illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet igényel

- **Dokumentálás:**

A beérkezett szakértői véleményeket a titkárságon iktatják, aktualizálják a szakvéleménnyel rendelkező tanulók listáját.

A szakvélemények eredeti példányát itt őrzik. Másolatot kap az osztályfőnök és a gyógypedagógus. A gyógypedagógus tovább egyeztet szükség esetén a pszichológussal, logopédussal az ellátásról.

Az osztálynaplóba, az egyéni lapon bekerülnek a nyilvántartás adatai. A megjegyzés rovatba beírjuk a szakértői bizottság értékelésre vonatkozó javaslatait. (Tantárgyi felmentés, írásbeli, szóbeli beszámoltatásra vonatkozó javaslatok.)

A fejlesztés megkezdésekor „Egyéni fejlesztő naplót” nyit a gyógypedagógus, amit az előírások szerint vezet.

Szülők tájékoztatása

- Év közben fogadóórán, rendkívüli események kapcsán egyéni megbeszélésen tájékoztatjuk a szülőket.
- Év végén rövid írásos tájékoztatást adunk a gyerekek fejlődéséről

7.7.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása

Célok

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális szükségleteinek felismerése,
- megelőzés,
- a lemaradást mutató területek fejlesztése, adaptív, az egész személyiségre ható segítség

Sikerkritériumok, elvárható eredmények

- kudarcmentesen tudják kezdeni az iskolát
- a 4. és 5. osztály közötti átmenet zökkenőmentessé váljon
- képesek legyenek teljesíteni a továbbjutáshoz szükséges követelményeket
- magatartási probléma esetén, ha az érintett tanuló:
  - huzamosabb ideig súlyosabb konfliktusok nélkül tanul a közösségben,
  - többnyire elfogadja és betartja a szabályokat
  - együttműködik tanáraival, társaival.

Speciális szükségletekből eredő kiemelt fejlesztési feladatok

- Mozgás – finom mozgás – irányok
- Észlelés, differenciálás, (vizuális /auditív)
- Figyelem – emlékezet – szerialitás
- Beszédszlelés – beszédmegértés
- Beszédfejlesztés
- Szókincs – általános tájékozottság- szövegértés - kifejezőképesség
- Olvasás – betűismeret, összeolvasás
- Írás, helyesírás
- Számolás – matematikai ismeretek
- Szociális képességek – önfegyelem, együttműködési készség,
- Érzelmi fejlesztés: önismeret, önbizalom, feladat iránti elkötelezettség

- Egyéni segítség a tananyag megértésében, elsajátításában, speciális eszközökkel

Eljárásrend

Gyakorlat:

Az egyéni különbségek kezelésének elsődleges színtere az osztályközösség.

Szükség esetén speciális szakember segítségére lehet szükség. Az osztálytanító és a speciális szakemberek együtt tervezik meg a közös munkát. A speciális lemaradások fejlesztésénél szükség esetén a sajátos nevelési igényű tanulók számára kidolgozott módszertani irányelveket követjük. Ennek oka, hogy a nehézség és a zavar tünet-együttes határai gyakran elmosódnak.

Kompetenciák:

Minden pedagógus rendelkezik a speciális feladatok ellátásához szükséges alapvető ismeretekkel. A speciális pedagógus speciális végzettséggel kell, hogy rendelkezzen. A feladatmegosztás lényege, hogy a munkakörből adódóan más tevékenységekre helyeződik a hangsúly. A hatékonyság záloga a rendszeres konzultáció.

A fejlesztő foglalkozások szervezése

Fejlesztésbe vonás:

- a. szakvélemény alapján,
- b. csoportos és egyéni mérések, szűrések alapján
- c. az osztályban tanító pedagógus jelzése alapján, (Amennyiben várhatóan néhány hónapnál tovább szükséges a segítség, szakvéleményt kérünk)

Munkaformák:

- a. Egyéni és kiscsoportos foglalkozások
(Tanórával párhuzamosan tananyagkövető, tantárgyi differenciálást segítő, délután speciális képességfejlesztő foglalkozások.)
- b. Tanórai megsegítés – duál tanítás
- c. Bontott csoportos foglalkozások

Tartalma

- a. Speciális képességfejlesztő modulok
- b. Tantárgyi megsegítés, gyakorlás, újratanítás más modalitásokon keresztül
- c. Személyiségfejlesztő programok, tréningek

Dokumentálás:

A beérkezett szakvéleményeket a titkárságon iktatják, aktualizálják a szakvéleménnyel rendelkező tanulók listáját.

A szakvélemények eredeti példányát itt őrzik. Másolatot kap az osztályfőnök és a fejlesztőpedagógus. A fejlesztőpedagógus tovább egyeztet szükség esetén a pszichológussal, logopédussal az ellátásról.

Az osztálynaplóba, az egyéni lapon bekerülnek a nyilvántartás adatai. A megjegyzés rovatba beírjuk a szakértői bizottság értékelésre vonatkozó javaslatait. (Tantárgyi felmentés, írásbeli, szóbeli beszámoltatásra vonatkozó javaslatok.)

A fejlesztés megkezdésekor „Egyéni fejlesztő naplót” nyit a fejlesztőpedagógus, ide kerülnek a gyerekek személyes adatai, és ebben folyamatosan gyűjti – több éven át, - a feljegyzéseket. A fejlesztő naplóba az év eleji, év végi értékelések kerülnek. A belívek a fejlesztési tervet tartalmazzák. A fejlesztési terveket fél évre készülnek, negyedévenkénti kiértékeléssel.

A fejlesztőpedagógus a munkájáról éves tervet ír, mely tartalmazza a helyzetelemzést és a foglalkozás típusokra meghatározott célokat. Tanév végén beszámol az éves munkájáról.

A haladási napló tartalmazza az:

- órarendet a gyerekek monogramjával,
- a foglalkozásoknál a jelenlevő tanulókat jelölik. (Mivel a foglalkozásról való távolmaradás nem minden esetben tényleges hiányzás, hanem más szakmai indoka is lehet, ezt külön nem vezetik.)

A fejlesztőpedagógusok kapcsolattartása a szülőkkel

- Év közben fogadóórán, rendkívüli események kapcsán egyéni megbeszélésen konzultál a szülőkkel.
- Év végén rövid írásos tájékoztatást ad a gyerekek fejlődéséről

7.7.3. Kiemelten tehetséges tanulók**Cél**

- Ismerjük fel a tehetséget.
- Az „iskolai” tehetségek esetében magas szintű tanulmányi munkát várunk el, támogatjuk a versenyeken való részvételt.
- Gazdagító programok, projektek segítségével a tudásbázisuk szélesítjük, képességeiket, kompetenciáikat, viselkedéskultúrájukat, kommunikációs készségüket fejlesztjük.
- Érdeklődési körüket igyekszünk megismerni, segítjük a benne való elmélyülést.
- Fejlesztjük az információfeldolgozás képességét /tanulásmódszertani megsegítés.
- Az elkallódás veszélyét próbáljuk minimalizálni.
- A speciális - a tanórai, szakköri keretekben nem fejleszhető – tehetségek számára tehetséggondozó programokat keresünk, ajánlunk (Pl.zene, mozgás).
- A harmonikus személyiség megőrzését, formálását tartjuk szem előtt.

Sikerkritériumok

- Felismert tehetségek számának növekedése.
- Jó versenyeredmények.
- Központi méréseken jó teljesítmény elérése.
- Sikeres továbbtanulás – pályaválasztás.
- Az iskolai tehetségprogramok optimális kihasználtsága.

Speciális szükségletekből eredő kiemelt fejlesztési feladatok**Iskolánk tehetségdefiníciója**

„A tehetség bármely társadalmilag hasznos tevékenységben megnyilvánuló, kiemelkedő, tartós tevékenység.” (Witti) Ennek szellemében sokoldalú, a hosszú távú célokhoz és az adott életkori sajátosságokhoz igazodó tartalmakat választunk.

Eljárásrend**Gyakorlat**

A szervezeti kereteket lehetőség szerint rugalmasan igyekszünk kihasználni. A tartalom megválasztásában sokszínűsége törekszünk.

Kompetenciák

Az iskolai tehetséggondozásban minden pedagógus részt vesz a maga szakterületén. A tehetségdiagnosztikában az iskolapszichológus és a tehetségfejlesztő szakember speciális ismereteikkel kapcsolódnak be.

A tehetségfejlesztő foglalkozások szervezése**Beválogatás**

Alapelvünk, mint általános iskolának, hogy programjaink inkább befogadó, mint kirekesztő jellegűek legyenek.

A gazdagító programokba igyekszünk a lehető legtöbb tanulót bevonni. Homogén tehetség csoportba a kiemelkedő tehetségeket teljesítményük, mérésekben nyújtott kiemelkedő eredményeik és elkötelezettségük alapján válogatjuk be.

Munkaformák – szervezeti keretek

- Osztálykeretben, nívó csoportokban differenciált óravezetéssel folyó munkát
- Évfolyamszinten
- Tagozatszinten
- Homogén, vagy heterogén bontott csoportban szervezett foglalkozások.
- Teljesen egyénre szabott keretek, mentorálás (versenyre való felkészítés)
- Tanórán és tanórán kívül, szakköri és tehetséggondozó foglalkozások
- Projektek: évfolyam szinten szervezett témahét, osztályprojektek
- Napközis foglalkozások
- Külső szakemberek által szervezett programok – főleg zenei és sport

Tartalma

Iskolánk Akkreditált Kiváló Tehetségpont

Az iskola sokat változott az elmúlt évek, évtizedek során, de ma is a Bárczi hagyományain, sajátosságain, erősségein alapul az a tehetséggondozó tevékenység, amely munkánk egészét átszövi, amely kijelöli azt az irányt, amin a legeredményesebben tudunk haladni. A tanítók, tanárok és fejlesztő pedagógusok sikeres együttműködése révén eredményes tehetséggondozás folyik, de kicsit másként. Egy komplex pedagógiai elképzelés alapján a tehetséggondozást és felzárkóztatást egységben kezeljük, amely lehetővé teszi az integráció és a tehetséggondozás párhuzamosan futó megvalósítását, egészséges egyensúlyának kialakítását.

A szakmai felkészültség és innovatív gondolkodás mellett a már eddig is folytatott tehetséggondozó tevékenységünk alapján lett iskolánk 2015. márciusában Tehetségpont, ezt követően 2017. februárjában vált Akkreditált Kiváló Tehetségponttá.

Tehetségpontként alapfeladatunk a tehetségek felismerése, kibontakoztatása, optimális fejlődésük segítéséhez szükséges személyes és környezeti erősségeik és gyengeségeik feltárása, emellett a tehetségtanácsadás diákok, pedagógusok és szülők számára.

A tehetséggondozó foglalkozásokon való részvétel elsősorban önkéntes jelentkezés alapján, válogatás nélkül történik, ezért széles körben nyílik lehetőség a tehetség azonosítására.

A tanulók délelőtti és délutáni tehetséggondozó foglalkozásai szerves egységet alkotnak. Tanítási órákon a megfelelő módszerek alkalmazása lehetőséget ad az eredetiség és a fantázia megnyilvánulására a problémamegoldásban és kreativitásban a kötelező tananyagban és azon túl. Tanítási órákon kívül a tehetséggondozás rendszeres és időszakos délutáni foglalkozásokon, nyári táborokban történik, melyeken elsősorban a speciális képességek fejlesztését célozzuk meg.

Négy olyan területe van az intézményi tehetséggondozásnak, ahol megvalósul a tehetség azonosítása, kibontakoztatása és fejlesztése a tanulók iskolába lépésétől az iskolából való kilépéséig

- Az iskola régi hagyományát követve kiemelt figyelmet fordítunk a matematika tehetségfejlesztésre, amelynek része a tehetségazonosítás is. Első évfolyamtól emelt óraszámú tanítjuk a matematikát, kiscsoportos foglalkozásokon segítjük a gyerekek matematikai tehetségének kibontakoztatását. Felső tagozaton tudásszint szerint bontott csoportban folyik az oktatás, amely lehetővé teszi a tehetséges tanulók nívócsoportos oktatását. Ez utat enged az egyéni képességfejlesztésnek, az órai differenciálásnak és a versenyekre való felkészítésnek. A problémamegoldó és logikus gondolkodás fejlesztésével segíti ezt a tehetséggondozó munkát a Sakkpalota programjának beépítése tanórába majd szakköri foglalkozásba, és harmadik osztálytól az informatika tantárgy oktatása bontott csoportban.
- A magyar nyelv és irodalom tantárgy tanítása emelt óraszámú történik első osztálytól kezdve. Az 5. évfolyamon két évvel ezelőtt megkezdtük a magyar nívócsoportos oktatását.

A tehetséges diákok anyanyelvi és verbális kompetenciájának sokoldalú fejlesztését biztosítják alsóban a drámapedagógia foglalkozások, felsőben a Vadócok színjátászo szakkör.

- Az angol nyelvet első osztálytól szakköri szinten, harmadik osztálytól tudásszintenként kialakított csoportokban oktatjuk, ezzel segítve a nyelvi tehetségek korai azonosítását, fejlesztését. Az idegen nyelvi versenyekre a kiemelkedő képességű tanulók felkészítése elsősorban tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozásokon történik.
Szülői támogatás és sikeres pályázatok esetén angol nyelvterületekre szervezett tanulmányi kirándulások is a tehetséggondozást szolgálják, ahol anyanyelvi környezetben ismerkednek a gyerekek más népek kultúrájával, szokásaival, mely nagy motivációs erővel bír az idegen nyelv további tanulásában.
- A testnevelés és sport területén is megkezdődik alsóbb évfolyamokon a tehetségazonosítás, a délutáni sportfoglalkozások pedig lehetővé teszik és segítik a sportoló tehetségek fejlődését, képességeik, adottságaik kibontakoztatását. Kiemelten foglalkozunk a szivacsabda, kézilabda, kosárlabda oktatásával, amely biztosítja a fejlett mozgáskoordinációval, kellő motivációval, kitartással és tehetséggel rendelkező gyerekeknek a kedvtelésből elkezdett játékot a versenysport szintjére emelni.

A tanórai tehetséggondozó tevékenységünket kiegészítik és segítik a délutáni foglalkozások, tehetségműhelyek és szakkörök, amelyek alkalmazkodnak a diákok érdeklődési köréhez. Ezek a gazdagító programok a speciális képességekkel rendelkező, kiemelkedő képességű tanulóinak nyújt lehetőséget - kiscsoportos formában – az intenzív egyéni fejlesztésre, versenyekre való felkészítésre, emellett a tehetség gyenge oldalának erősítésére is lehetőséget adnak.

Délutáni tehetséggondozó foglalkozásaink alsóban természetismeret műhely, szivacsabda, sakk szakkör, kézműves szakkör, TSMT, drámajáték szakkör, kosárlabda, szivacsabda, míg felsőben matematika szakkör, történelem szakkör, matematika és magyar felvételi előkészítő, színjátész szakkör, ECDL-vizsgára felkészítő foglalkozás, csillagász szakkör, rajz- és kézműves szakkör, énekar, modern tánc, túra-szakkör, kézilabda, kosárlabda.

Tehetséggondozó nyári táboraink - az iskolai kereteket tágító - speciális képesség- és tehetségfejlesztés színterei, ahol jelentős szerepet kap a személyiségfejlesztés és a szabadidő igényes és hasznos eltöltésének megmutatása. Nyári tehetséggondozó táboraink: színjátész tábor, idegennyelvi tábor, matematikai és táblás játékok tábor, sport tábor.

A Bárczi Gálán minden évben lehetőséget adunk tanítványainknak arra, hogy megmutassák – elsősorban kiemelkedő előadói - tehetségüket különböző területeken társaiknak, tanáraiknak, szüleiknek.

Három Tehetségpont iskola összefogásaként valósult meg az elmúlt években két Tehetségnap, ahol bárczis diákok is megmutathatták tehetségüket számos területen.

Az elmúlt években bekapcsolódtunk a Nemzeti Tehetség Program által kiírt tehetséggondozó pályázatokba, amely lehetővé tette egy komplex művészeti szakkör működtetését, anyagi segítséget nyújtott az eszközbeszerzéshez.

Kerületi, fővárosi és országos tanulmányi versenyek szervezésével is segítjük és támogatjuk a tehetséggondozás ügyét. Évek óta a Bárczi az egyik helyszíne a körzeti Bolyai Anyanyelvi és Természettudományi Csapatversenynek, a körzeti és országos Bolyai Matematikai Csapatversenynek, a Zrínyi Ilona Matematikaverseny területi fordulójának. A kerületi

Matematika, Creative angol nyelvi verseny, Bölcs Bagoly Műveltségi Csapatverseny, a Szép magyar beszéd verseny kerületi és a Vers- és prózamondó verseny fővárosi fordulója is iskolánkban kerül megrendezésre.

Szülők tájékoztatása

A tehetséggondozás egyik kiemelten fontos tényezője a szülőkkel, a családdal való együttműködés. A hagyományos kapcsolattartási formákon túl is igyekszünk lehetőségeket adni a szülőknek, hogy gyermekeik fejlődéséről, a felmerülő problémákról tájékozódjanak. Tájékoztatjuk a szülőket az iskolában folyó tehetséggondozó tevékenységekről. (Honlap, kiadványon keresztül, szülői értekezlet, tanácsadás keretében.)

7.7.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos elvárások, feladatok

A gyermek – és ifjúság védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében a gyermek – és ifjúságvédelmi felelős a nevelési-oktatási intézményben folyó nevelési-oktatási munka aktív részeseként segíti a pedagógusok gyermekvédelmi munkáját. Ugyanakkor aktív és hatékony tagja az észlelő-jelzőrendszernek, így munkája megelőző és együttműködő a rendszer más tagjainak tevékenységeivel. Tevékenységének célja a prevenció, azaz munkáján keresztül a gyermekek problémáinak minél korábbi felismerése és minél hatékonyabb kezelése, súlyosabbá válásának megelőzése.

A hátrányos, a halmozottan hátrányos és a veszélyeztetett helyzetű gyermekek problémái a tünetek alapján felismerhetők, mivel a helyzetet kialakító tényezők jelzésértékűek, és legtöbb esetben együtt szerepelnek (pl. a nem megfelelő viselkedés, elhanyagoltság, ruházat és higiénia hiánya, stb.).

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület minden tagjának, de különösen a gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnökök kiemelt feladata.

A gyermekvédelmi felelős, az osztályfőnök, az igazgató és a pedagógus közösség szorosan együttműködik a hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos problémák megoldása érdekében.

A hátrányos helyzetű gyerekek tanulmányi előmenetelének, szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérése - elsősorban a gyermek - és ifjúságvédelmi felelős, valamint az osztályfőnökök feladata.

Az iskolai gyermekvédelmi felelős feladata:

- Ellátja és nyilvántartja a problémamegelőző és a problémakezelő gyermekvédelmi munkát az intézmény veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, és magatartás zavaros tanulóinál.
- Elősegíti a nyilvántartott fiatalok egyéni fejlődését, folyamatos kapcsolatot tart a nevelő-gondozó tevékenységben segítő intézmények, a gyermekvédelmi hatóság kollégáival.
- Tiszteletben tartja a gyermeki és emberi jogokat, kiemelten kezeli a szakmai titoktartás kötelezettségét.
- A prevenció érdekében felméri a segélyek iránti kérelmek indokoltságát és feltárja az osztályfőnökökkel való együttműködésben a veszélyeztetett családokat.

- Állandó kapcsolatot tart a veszélyeztetett gyermekek érdekében a védőnővel, az osztályfőnökkel, gyámhatósággal, családsegítő központtal, nevelési tanácsadóval.
- Pontos kimutatást vezet a veszélyeztetett fiatalokról, az állami nevelésben élőkről, a védelembe vett tanulókról.
- Jó és eredményre vezető kapcsolatot alakít ki a körzetébe tartozó veszélyeztetett családokkal. A szükséges kooperációval, empátiával, toleranciával viselkedik a védelemre szoruló tanulókkal.
- Kitartóan segíti a veszélyeztetett tanulók életkörülményeinek javítását, támogatja érzelmi kiegyensúlyozottságát, biztonságérzetét, elősegíti a közösségben szocializációját.
- Biztosítja a veszélyeztetett tanulók nyugodt körülmények között való tanulását, hatékony felkészülését (tanuláshely elhelyezéssel).
- Megszervezi – pedagógusok bevonásával – a rászoruló tanulók tanulmányi teljesítményét javító felzárkóztató, és tehetséggondozó foglalkozásokat, a tanórán kívüli szabadidős foglalkozások látogatását.
- Ismeri a pedagógiai és pszichológiai folyamatokat, a szocializációs folyamat tényezőit, és azokat a törvényeket, rendeleteket, amelyek a gyermek- és ifjúságvédelmi munkával kapcsolatosak.
- Megírja a szükséges leveleket, jelentéseket, megőrzi, rendszerezi a gyermekekről készült dokumentációt. Határozatokat fogalmaz, nyomtatványokat tölt ki.
- A támogatásra szoruló tanulókról és munkájának eredményességéről rendszeresen referál az igazgatónak, hogy intézményvezetői intézkedésekkel is biztosítsa az igényelt segítséget. Szempontok alapján félévenként írásban beszámol.
- Tevékenységéről félévenként tájékoztatja a nevelőtestületet, irányítja és koordinálja a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységét.
- Együttműködik az iskolán belüli szakemberekkel: osztályfőnök, szaktanár, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus, iskolai pszichológus- és iskolán kívüli – családgyógyógyító, szociális munkás - szakemberekkel.
- Anyagi támogatást igényel a rászorulóknak részére.

Együttműködések:

Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon

Gyermekek Átmeneti Otthona és a Családok Átmeneti Otthona (1038 Víziorgona u.7.).

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ családgyógyógyító munkatársaival az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kapcsolattartása rendszeres és naprakész.

A Reintegrációs Ifjúságnevelési Gócpont – RING – munkatársaival a kapcsolattartás folyamatos. Havi részletes programjukat figyelemmel kísérik. Rendszeresen információt cserélnek az intézmény munkatársaival.

A pedagógusok feladatai a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatban

- A családot, a szülőt pedagógiai partnerként fogadja el.
- A szülő ismeri legjobban gyermekét, védi legjobban érdekeit. A pedagógus megfigyeléseit, tapasztalatait megosztja, és egyezteteti a szülővel.
- Törekszik megismerni a családok típusait, szerkezetét, életmód- és értékvilágát.

- Tudatosítja a szülőkben családjuk szociológiai jellegzetességeit, nevelési gyakorlatuk családpedagógiai jellemzőit és a gyermek helyét családi nevelésük rendszerében.
- Segít feltárni a szülő szerepét az iskolai tanulás lehetőségeinek, forrásainak bővítésében.
- Informálja a szülőt a gyermek teljesítményének, érdeklődésének, viszonyulás-rendszerének alakulásáról.
- Növeli szakmai kompetenciáját a családpedagógia területén.
- A családokkal differenciáltan foglalkozik:
  - az együttműködő családdal jó kapcsolatot alakít ki, esetleg segítséget kér az osztályközösség alakításában
  - a partneri szereptől egyelőre tartózkodó családot megpróbálja jobban bevonni
  - az együttműködésre nem hajlandó családnál családot látogat, hangsúlyozza a szülő kötelességeit gyermeke iskolai nevelésével kapcsolatban, stb.
- Gyermekek veszélyeztetettsége esetén jelzéssel él a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnél, az iskolavezetésnél, az iskolapszichológusnál, a gyermekjóléti szolgálatnál, fokozottabb figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését.
- Osztályfőnökként, szaktanárként részt vesz az egészséges életre nevelésben, a megfelelő tanulói önismeret kialakításában, a szülő nevelési kompetenciájának fokozásában, segíti a szabadidő hasznos eltöltését.
- Az osztályfőnöki munkaközösség tagjaként a gyermekvédelemmel kapcsolatos éves munkatervi feladatokból részt vállal.

A szülőkkel szembeni elvárásaink

A kölcsönösség elve alapján éljen az informálódás, az informálás és a beleszólás jogával és lehetőségével.

Az informálódás érdekében tájékoztató leveleket kap kézhez, a tanév meghatározott napjain tanórákat, foglalkozásokat látogathat (mindezek mellett a hagyományosnak tekinthető szülői értekezletek, fogadóórák is az informálódás alkalmai).

Az informálási jog értelmében olyan adatokat, tényeket, megfigyeléseket közvetít, amelyek a gyermekkel való bánásmód szempontjából fontosak.

Az iskolai nevelés munkájába a szülő beleszólhat, amennyiben:

- iskolán kívüli osztályprogram keretében kísérőként, szervezőként, foglalkozásvezetőként közreműködik,
- lehetővé teszi, hogy az osztály, vagy abból egy-egy csoport meglátogathassa munkahelyét,
- iskolai keretek között órát tart, foglalkozást vezet.

Ha gyermeke fejlődésében zavart észlel, forduljon az osztályfőnökhöz, szaktanárhoz, iskolapszichológushoz, gyermekvédelmi felelőshöz.

8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, a gyakorlás rendje

A tanuló joga, hogy személyesen vagy képviselői útján – a jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában. A döntési jogkört – a nevelőtestület véleményének meghallgatásával- az alábbi területeken gyakorolhatják:

- saját közösségi életük tervezésében, szervezésében
- tisztviselőik megválasztásában
- jogosultak képviselni magukat a diákönkormányzatban.

A tanulók, a tanulóközösségek érdekeik képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat jogosítványait a jogszabályok és az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. A diákönkormányzat a jogszabályi kereteken belül önmaga határozza meg működési rendjét. Ez a Szervezeti és Működési Szabályzat mellékletét képezi.

Az iskola a tanulók tájékoztatására, tájékozódására évente legalább két alkalommal iskolagyűlést szervez. Az iskola tanulói és tanuló csoportjai jogosultak tájékoztatást kérni valamennyi őket érintő kérdésben.

A tanulói jogok gyakorlását a Nkt. 48.§ (6) szabályozza.

9. A szülő, tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Célja: folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, partnerkapcsolatok erősítése.

Iskolánkban az alábbi szülői szervezetek léteznek:

- Az osztályok szülői munkaközösségei
- Az általuk létrehozott választmány

Az együttműködés tartalmi kérdései:

- gyermek és ifjúságvédelmi teendők
- pályaválasztás
- szabadidős tevékenységek
- egészséges életmód
- drogprevenció
- felzárkóztatás, tehetséggondozás
- családi életre való nevelés

Az együttműködés módszerei:

- A szülők számára biztosítani kell, hogy megismerjék az iskola nevelési-oktatási céljait, alapelveit és követelményeit
- Családi programok, kulturális és szabadidős programok szervezése (Bárczi Piknik, családi kirándulás, egészségnap, közös színházlátogatás, Bárczi Gála, szülői bál, stb.)
- A pedagógus legyen felkészült, hogy szakmailag megalapozott tanácsokat tudjon adni a szülőknek nevelési problémáik megoldásához.
- Mindig a partnert kell keresni a szülőben, a problémákat csakis együttesen vagyunk képesek megoldani.
- Nyíltan beszéljük meg a problémákat.
- Mindig adjunk lehetőséget a szülői vélemények kifejtésére.
- Szülőről ne tegyünk elmarasztaló megjegyzést.

A szülőkkel való kapcsolattartás formáinak működése:**Szülői értekezletek:**

- célja a közös célok, feladatok, tevékenységek megtervezése, az iskola és a szülők kölcsönös tájékoztatása, a szülői közösség véleményének kialakítása az iskola céljaival, működésével kapcsolatban.
- ideje: félévente egy alkalommal (a pontos időpontot az éves munkaterv határozza meg)

Fogadóórák:

- célja a szaktanárokkal való egyéni találkozás, véleménycsere a tanuló tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről
- ideje: félévente egy alkalommal (a pontos idejét az éves munkaterv határozza meg)

Családlátogatás:

- célja a pedagógus részéről a tanuló otthoni környezetének tanulmányozása, a szülővel való közvetlenebb kapcsolat kialakítása a tanulóval kapcsolatos problémák megoldása érdekében. Elsősorban az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős végzi, a szülőkkel való egyeztetés alapján
- idejét és esetleges gyakoriságát a problémák határozzák meg

Nyílt nap:

- célja, hogy az érdeklődők megismerkedhessenek az iskola munkájával. A szülők megfigyelhetik gyermekük iskolai tevékenységét.
- ideje félévente egyszer

Tájékoztató-, Szülői levél:

- célja, hogy az iskola a szülőt megismertesse az éves szinten tervezett iskolai programokkal, a tanév főbb eseményeivel. Egyúttal tájékoztatást adjon a szülőknek a jogairól, az iskola szolgáltatásairól, amelyet a szülő, mint megrendelő vehet igénybe. Fölkínálja azokat a lehetőségeket, amelyeken keresztül a szülő bekapcsolódhat az iskolai tevékenységekbe.

Honlap:

célja a szülők információhoz juttatása:

- az iskoláról, iskolai dokumentumokról,
- az aktuális programokról,
- határidőkről,

Tájékoztató füzet/üzenő füzet:

- aktualitások beírása,
- tanuló értékelése,
- dicséret/elmarasztalás.

Részvétel az iskola életében:

- ünnepi eseményeken, rendezvényeken, ünnepélyeken (ünnepi műsorok, tanévnyitó, tanévzáró, ballagás)
- szabadidős és kulturális rendezvényeken, programokon
- Bárczi Piknik, családi nap, családi kirándulás
- egészségnap
- Bárczi Gála
- Szülők-nevelők bálja

Család-iskola kapcsolata (folyamatszabályozás)

A folyamat tartalma: Az oktatás-nevelés háromszereplős (diák–iskola–szülők) folyamatában az iskola a szülőkkel való egyenrangú kapcsolat kialakítására törekszik. Fontos, hogy az iskola és a család a legfontosabb alapértékekben megegyezzen, és hogy rendszeres információcserére és kölcsönös együttműködésre törekedjen mindkét fél.

A kapcsolattartásban részt vesz: Az iskola valamennyi pedagógusa, kiemelten az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős. Minden diák és szülő.

Részlépések, felelősök, határidők:

Tevékenység	Módszer	Kit érint	Mikor	Felelős
A belépő évfolyam szülőknek tájékoztatása	összevont szülői értekezlet, írásbeli tájékoztató az iskoláról, házirend	igazgató osztályfőnökök	minden év május végén vagy június elején, tanév elején	igazgató alsós igazgatóhelyettes
Az éves munka tervezése	szülői választmány (SZMK) értekezlete, a munkaterv véleményezése	osztályonként 2-2 szülő + az igazgató	minden év szeptember elején	igazgató
A tanév és rendjének feladatainak ismertetése	osztályonkénti szülői értekezlet: házirend ismertetése, az osztályban tanító tanárok bemutatkozása, tantárgyi követelmény-	osztályfőnökök szaktanárok szaktanárok	minden év szeptember közepén leadása májusban,	osztályfőnöki munkaközösség-vezető munkaközösség-vezető

	rendszer ismertetése		sokszorosítás augusztus végén,	igazgató-helyettes
	szülői levél	iskolavezetés	szeptember	igazgató
A félév értékelése	osztályozó-, félévi értekezlet osztályonkénti szülői értekezlet	valamennyi pedagógus SZMK osztályfőnökök	+ a tanév rendjéhez igazodóan január - február	igazgató osztályfőnöki mkv, osztályfőnökök
A tanév értékelése	szülői választmány osztályonkénti szülői értekezlet osztályozó-, tanévzáró értekezlet	osztályonként 2-2 szülő + az igazgató képviselői osztályfőnökök valamennyi pedagógus SZMK	+ május vége május eleje június vége	igazgató osztályfőnöki munkaközösség-vezető igazgató
Tájékoztató diákok eredményeiről	a egyéni fogadó órák osztályzatok az ellenőrzőben havonta nyílt nap félévi értesítő, év végi bizonyítvány	minden pedagógus minden pedagógus, osztályfőnök havonta egyeztetni a naplóval, valamennyi pedagógus és az érdeklődő szülők osztályfőnökök osztályfőnökök	megbeszélés szerint minden hónap 30-ig november eleje március eleje félév vége tanév vége	igazgatóhelyettes igazgatóhelyettesek osztályfőnöki munkaközösség-vezető igazgatóhelyettesek osztályfőnökök, igazgatóhelyettesek
Közös programok	Bárczi piknik karácsony Bárczi Gála egészségnap iskolanap ballagás	minden pedagógus, szülők tanítók osztályfőnökök, szaktanárok 7. osztályfőnök + szülők 7-8. osztályf.	szeptember - október december közepe június eleje tavasszal február 4. utolsó tanítási	igazgató, igh. alsós igazgatóhelyettes, DÖK vezető gyermekvédelmi felelős osztályfőnökök igazgatóhelyettesek

	osztályprogramok kirándulás, erdei iskola, színház, múzeum,	osztályfőnökök szülők	+	nap alkalmanként	igazgató, felsősz főnök.
--	---	--------------------------	---	---------------------	--------------------------------

10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

10.1. Általános szabályok

A tanulmányok alatti vizsgákat, a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 64-72.§-ok** szabályozzák.

A tanulmányok alatti vizsgák:

- - osztályozó vizsga
- - különbözeti vizsga
- - javítóvizsga
- - pótló vizsga

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- - aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- - akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- - aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- - akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

10.2. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll.

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet,
- lehetőség szerint az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár,
- felel a vizsga szabályszerűségéért.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a 2012/2013-as tanév végén megszervezendő vizsgáktól érvényes és határozatlan időre szól.

Osztályozó vizsga

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból félévi vagy év végi osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet (összesen 250 órát meghaladó hiányzás; az adott tantárgyból ha meghaladja az éves óraszám 30%-át),
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét,
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében testnevelés),
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról és követelményeiről a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból kell különbözeti vizsgát

tennie a tanulónak, amelyet az intézmény az előző évfolyamon tanított, s amely tantárgy ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb 3 tantárgyból- elégtelen osztályzatot kap,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. A vizsganapokat az aktuális tanév munkaterve határozza meg. Különleges esetben ettől eltérő időpontot az igazgató a tanuló kérésére kijelölhet.

A tanulót a vizsga eredményéről tájékoztatni kell legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló legkésőbb a bizonyítványosztáskor írásbeli tájékoztatást kap.
- A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő legkésőbb a bizonyítványosztáskor értesítést kap (papír alapon és az iskola honlapján).
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést von maga után.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt, a vizsga előtt legalább 15 perccel.
- A rendkívüli okból igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsga esetében az érintett tanuló az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztály végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- Ha a vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik, a vizsga eredménytelen, így az osztályismétlést von maga után.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A pótló vizsga időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

10.3. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

Az egyes tantárgyak vizsgarészeit a következő táblázat tartalmazza.

Magyar nyelv	írásbeli + szóbeli
Irodalom	írásbeli + szóbeli
Matematika	írásbeli + szóbeli (ha az írásbeli nem sikerült)
Történelem	írásbeli + szóbeli
Angol nyelv	írásbeli + szóbeli
Német nyelv	írásbeli + szóbeli
Erkölcstan	szóbeli
Környezetismeret	írásbeli
Természetismeret	írásbeli + szóbeli
Fizika	írásbeli + szóbeli (ha az írásbeli nem sikerült)
Kémia	írásbeli + szóbeli (ha az írásbeli nem sikerült)
Biológia-egészségtan	írásbeli + szóbeli (ha az írásbeli nem sikerült)
Földrajz	írásbeli + szóbeli
Informatika	gyakorlati
Ének-zene	szóbeli
Vizuális kultúra	gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat	gyakorlati
Testnevelés	gyakorlati

A tanulónak osztályozóvizsgát csak a közismereti tárgyakból kell tennie.

A tanulási nehézséggel küzdőknél a vizsgák esetében a tanulói szakvéleményekben leírtaknak megfelelően járunk el.

Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete a helyi tantervében határozza meg.

A vizsgatárgyak követelményrendszere azonos az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

10.4. A számonkérés formája

A számonkérés formája minden tantárgy esetében írásbeli és/vagy szóbeli, kivéve az informatikát, a vizuális kultúrát, a technikát és a testnevelést, amelyből csak gyakorlati vizsga van.

Az írásbeli vizsgák általános szabályai

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 15 perc pihenő időt kell biztosítani. A lebonyolítás szabályai a következők:

- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként max. 60 perc. (Általában 45 perc, de legfeljebb 60 perc áll a tanuló rendelkezésére.)
- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.

- A tanuló csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron, feladatlapon dolgozhat. A feladatlapon fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a vizsga dátumát, a tanuló nevét, osztályát.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.
- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az írásbeli vizsga javítása

- Az igazgató által megbízott javítótanár az írásbeli dolgozatot piros tollal kijavítja, a tanuló hibáit jelöli.
- Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlpra és értesíti az igazgatót.

Az írásbeli jellegű gyakorlati vizsgán (pl. informatika) az írásbeli szabályai szerint kell eljárni.

A szóbeli vizsgák általános szabályai

A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani.

A legfontosabb szabályok a következők:

- Egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga tehető le.
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a kérdező tanár gondoskodik (kivételesen számológép, azt a vizsgázónak kell hoznia).
- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó kérdésekre felel az adott évfolyam tananyagából.
- A feleletek maximális időtartama 15 perc. A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A feleletek alatt legalább három vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- Az a tanuló, aki a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, egy alkalommal póttételt húzhat. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező tanár rövid írásos értékelését a bizottság a vizsga jegyzőkönyvéhez mellékeli, vagy abban rögzíti.

10.5. A vizsga értékelése

A vizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközössége által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

A vizsga nem ismételtető meg. A vizsgáról **jegyzőkönyvet kell vezetni**, ezt az iskolában szokásos módon iktatni kell.

A vizsga eredményét a naplóba, a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.

Az eredményhirdetés

- Javítóvizsga esetén a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az adott
- vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon,
- egyéb vizsga esetén legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon az igazgató vagy megbízottja hirdeti ki az eredményt.

10.6. Az értékelés rendje

Az osztályozóvizsgák végső osztályzatait az alábbi százalékos sávok szerint állapítjuk meg:

90-100%: jeles

75- 89%: jó

50- 74%: közepes

30- 49%: elégséges

0 - 29%: elégtelen

10.7. Záró rendelkezések

A tanulmányok alatti vizsgán a sajátos nevelési igényű tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta. A jogorvoslatra a 20/2012. EMMI rendelet rendelkezéseinek megfelelően van lehetőség.

11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskolai felvételre, átvételre vonatkozó jogszabályi háttér:

- Nkt. 50-51.§
- 20/2012. (VIII. 1.) EMMI rendelet 23-24.§

11.1. Felvétel az iskola első évfolyamára

Az első évfolyamba lépés feltételei:

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.

Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését igazolni kell.

Tanúsító igazolás lehet:

- **óvodai** szakvélemény,
- **szakszolgálat** szakvéleménye,
- **szakértői bizottság** szakvéleménye.

A beíráshoz szükséges okiratok:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- az iskola érettséget igazoló óvodai szakvélemény,
- a nevelési tanácsadó vagy a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság felvételt javasoló szakvéleménye (ha az óvoda a gyermek vizsgálatát javasolta).

A Bárczi Géza Általános Iskola kötelező felvételt biztosít a kormányhivatal által meghatározott körzethatáron belül azon tanköteles tanulóknak, akiknek lakóhelye, ezek hiányában tartózkodási helye a körzeten belül van.

Ha az iskola a felvételi kötelezettség teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíti, közülük is azokat kell előnyben részesíteni, akiknek a lakóhelye/tartózkodási helye a kerületben van. Ezek után sorsolás nélkül is felvehető a **sajátos nevelési igényű tanuló**, továbbá az a tanuló, akinek ezt **különleges helyzete** indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő,
- testvére az iskola tanulója,
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található.

Intézményünk a kötelező felvételi kötelezettsége és a különleges helyzetű gyermekek felvételének teljesítése után a szabad férőhelyeire további felvételi kérelmeket is teljesíthet. Erről **sorsolással dönt, melynek szabályait a házirendben rögzítettük.**

11.2. Belépés felsőbb évfolyamokra

A szülő a szabad iskolaválasztás jogán gyermekét bármikor átíráthatja másik iskolába. Az iskolában a tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Ha az átvett tanuló iskolájának pedagógiai programja lényegesen eltér az átvevő iskoláétól – pl. más a tantárgyi struktúra –, a tanuló különbozeti vagy osztályozó vizsgára kötelezhető.

A magasabb évfolyamon a beiratkozáshoz szükséges feltételek

Iskolánk a beiskolázási körzetébe tartozó tanulót törvényes kötelezettségének megfelelően felveszi.

Egyéb esetekben:

- a felvételről a tanulmányi eredmények, valamint a tanuló magatartása és szorgalma,
- SNI szakvéleménye,
- valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- a szülő személyi igazolványát és lakcímkártyáját,
- ha a tanuló tanév közben érkezik, az előző iskolából hozott tájékoztató füzetet,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén az érvényes szakvéleményt,
- sajátos nevelési igényű tanuló esetén, a gyermek ellátására javasolt intézményt kijelölő érvényes szakértői véleményt.

